

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

02 грудня 2020 року

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

(в режимі відеоконференції)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, сьогодні 2 грудня, 15:45. Ми починаємо засідання Комітету з питань правової політики. До мене надійшло 15 згод від народних депутатів - членів комітету для проведення засідання комітету в режимі онлайн. Хтось ще під'єднується.

Давайте ми зараз перевіримо, скільки у нас присутніх членів комітету.

Народний депутат Бабій. Не бачу поки, але він під'єднується.

Народний депутат Божик під'єднується. Він зараз скаже сам.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас є?

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній, є.

Народний депутат Вельможний. Сергію Анатолійовичу, ми вас не чуємо. Сергію, ми не чуємо. Ми зараз перевіряємо явку народних депутатів.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Вельможний є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний є. Дякую.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Дякую.
Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.
Народний депутат Демченко. Не бачу поки.
Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.
Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.
Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін присутній.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.
Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. Є. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко. Не бачу поки.

Народний депутат Новіков

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов.

Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Торохтій. Поки не бачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.

Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, доєднуються. Народний депутат Демченко, присутній?

ДЕМЧЕНКО С.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І, я побачив, народний депутат Торохтій. Поки під'єднується. Підключається, добре.

18 народних депутатів з 22 присутні. Кворум є. Можемо розпочинати. Оголошую засідання комітету відкритим.

Вам був запропонований проект порядку денного. Є пропозиція його прийняти за основу. Я знаю, що там будуть питання щодо зміни. Давайте проголосуємо за основу, а потім почуємо, які є пропозиції.

Народний депутат Бабій. Немає поки що.

Народний депутат Божик.

Хто за те, щоб затвердити порядок денний засідання комітету, прийняти його за основу.

Народний депутат Бабій, ще раз. Немає.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур. Іване Романовичу, ми вас не чуємо.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін - за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув. Дякую.

Німченка поки немає.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій. Я бачу, що він під'єднався до нас.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв. Дмитре, ми вас не чуємо. Народний депутат Шпенюв.

Так, і Василь Іванович Німченко до нас доєднався (для стенограми). Ми голосуємо прийняти порядок денний за основу поки що. Василю Івановичу, ви – за?

НІМЧЕНКО В.І. Немає питань. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Тоді у нас: 18 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

У нас щойно пройшло спілкування з експертами Венеційської комісії, в якому в тому числі піднімалися питання розгляду законопроектів, які пов'язані із діяльністю Конституційного Суду. Принагідно хочу повідомити народних депутатів, що сьогодні нами отримано листа від Президента України, який адресований на Голову Верховної Ради України, з його позицією, з проханням не розглядати законопроект № 4288 про відновлення суспільної довіри до конституційного судочинства до отримання висновків Венеційської комісії, прийняття яких відбудеться 11-12 грудня під час 125-ї пленарної сесії Венеційської комісії. Тобто про це також інформую. Це законопроект, який внесений Президентом Зеленським. І це його позиція.

Хочу почути, чи є... Це для інформації. Чи є якісь доповнення, пропозиції до порядку денного, будь ласка?

Народний депутат Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Друзі, у нас відповідне засідання, те, що відбулося, на що вказав пан Андрій, з участю Венеційської комісії, і з їх боку була висловлена чітка позиція, що є правильним не розглядати законопроекти, пов'язані з так званою конституційною кризою, які в нас на сьогоднішній день є в порядку денному (там 6 законопроектів), до моменту чи до дати отримання висновку Венеційської комісії, який вони готують. І, я так розумію, в найшвидшому часі вони нам нададуть відповідний висновок.

Тому є пропозиція врахувати дані думки Венеційської комісії і відповідні питання розглядати після отримання Венеційської комісії висновків...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи правильно я розумію, пане Сергію, що мова йде про пункти 4, 5 і 6 порядку денного? ..... 4319 і 4317. Правильно я розумію?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, і 4339 - це сьомий пункт порядку денного, це також стосується конституційної...

ДЕМЧЕНКО С.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ваша пропозиція - відкласти розгляд цих законопроектів до моменту отримання висновків Венеційської комісії, тобто після 12 грудня, правильно я розумію?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я вважаю, що є правильним врахувати думки Венеційської комісії з цього приводу і діяти в унісон з ними, тим паче, якщо в нас є звернення до них. І ми сьогодні з ними спілкувалися, вже почали обговорювати. І ми чекаємо на їх думки щодо відповідної проблеми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Я, в принципі, також особисто підтримую цю позицію. Тому що це ми задали пряме запитання і отримали пряму відповідь, що Венеційська комісія все ж таки б рекомендувала, щоб комітет зараз не розглядав питання, що стосуються вдосконалення діяльності Конституційного Суду, до моменту отримання висновку Венеційської комісії.

Будь ласка, народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

При всій повазі до пана Президента, який направив свого листа, але я хочу нагадати шановним колегам - членам комітету, що на минулому засіданні ми з вами прийняли рішення комітету. Я, до речі, перевірів це по стенограмі засідання комітету. Так от, згідно з цим рішенням ми... От я зараз процитую вам, що сказав пан головуючий. Мова йде про законопроект 4288 (президентський). «Дати доручення підкомітету розглянути це питання і винести на наступне засідання комітету», тобто на сьогоднішнє засідання комітету. І за це тоді проголосувало 19 членів комітету. Наскільки я розумію, засідання підкомітету відбулось. Це перша позиція.

Позиція друга. Що стосується листа пана Президента і позиції Венеційської комісії. Я теж приймав участь сьогодні в розмові з Венеційською комісією. Я задав пряме питання представникам Венеційської комісії: чи будуть вони розглядати законопроект 4288 в межах їхнього мандату? Вони сказали: «Ні, ми не будемо цього робити, тому що позиція Венеційської комісії відображена в листі Президента Венеційської комісії і

Президента GRECO». Тобто позиція щодо законопроекту Президента вже є. Так, це формально не позиція Венеційської комісії, бо за це не голосувалось, але чітко сказали, відповідаючи на моє питання, чи 4288 буде розглядатися, сказали: ні, розглядатися не буде. І позиція "Венеційки" висловлена в листі. От така була відповідь пані сеньйори Граната, яка сьогодні є виконуючим обов'язки секретаря Венеційської комісії замість Томаса Маркерта.

Тому я би все-таки бачив би два виходи з цієї ситуації. Вихід перший: або ми сьогодні включаємо це питання в порядок денний і його розглядаємо. Або із поваги до пана Президента ми сьогодні, зараз голосуємо і змінюємо своє рішення попереднє, і говоримо про те, що наш комітет розгляне законопроект Президент на наступному засіданні, після 10-11 грудня, бо саме 10-11 грудня будуть висновки Венеційської комісії, але на засіданні, яке наступне за 10-11 грудня. Бо гратися, грати роль страуса, напевно, вже нам всім немає ніяких підстав і жодного сенсу.

Тому є два варіанти: або варіант перший – ми сьогодні це питання включаємо в порядок денний і його розглядаємо; або ми приймаємо рішення змінити наше попереднє рішення і розглянути цей законопроект 4288 на засіданні, яке буде найближчим після 10-11 грудня.

Дякую, пане голово. Прошу обидві мої пропозиції поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте я для того, щоб чітко. Перша пропозиція, яка?

ВЛАСЕНКО С.В. Давайте так: перша пропозиція – це перенести розгляд, змінити наше попереднє рішення, змінити попереднє рішення і розглянути законопроект 4288 на засіданні нашого комітету, яке буде найближче після 10-11 грудня. Саме 10-11 грудня будуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Буде п'ятниця та субота, тому...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, я кажу, на засіданні, яке буде наступним після висновків Венеційської комісії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Після... 12 грудня. *(Шум у залі)* Ні, це грудень. 11 і 12 – це п'ятниця та субота, наскільки я розумію.

ВЛАСЕНКО С.В. "Венеційка" завжди проводить засідання в п'ятницю та суботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто для того, щоб ми розуміли, що це, може, буде, ну, десь там... О'кей, добре.

ВЛАСЕНКО С.В. Ну, 15-го, умовно кажучи, числа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я маю на увазі після 12 грудня. Але ми маємо розуміти, що...

ВЛАСЕНКО С.В. Не просто після 12, а на засіданні найближчому, тобто наступне засідання, щоб ми потім не відтягували, не розтягували...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яке відбудеться після 12 грудня.

Ваша пропозиція, шановний Сергію Володимировичу...

ВЛАСЕНКО С.В. І друга пропозиція. Якщо ця пропозиція не пройде, то друга пропозиція: включити сьогодні на виконання нашого рішення попереднього. Тобто якщо комітет не захоче, не зможе змінити власне рішення, значить, тоді включити це питання в порядок денний сьогодні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, ви маєте на увазі, що тут треба... Давайте таким чином, тут не треба змінювати рішення, яке було вже прийнято. Ми можемо просто зараз ухвалити таке рішення протокольне...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, пане голово, я, чесно кажучи, взагалі не розумію, чому цього питання не було в порядку денному, якщо ми прийняли таке рішення. Але це вже такий нюанс, який я не хочу торкатися його, уже Бог з ним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є таке просто питання до вас. Чи підтримуєте ви, просто ми могли б об'єднати, чи підтримуєте ви відкладення розгляду інших законопроектів, або ви не ставите це в зв'язок одне з одним?

ВЛАСЕНКО С.В. Ні-ні, я не ставлю... Дивіться, я погоджуюся з паном Демченком, що із поваги до Венеційської комісії нам треба відкласти розгляд всіх законопроектів, які знаходяться в межах їхнього мандату. Тут немає жодних питань. Але я ще раз підкреслюю: 4288 не входить в мандат Венеційської комісії. Вони про це чітко сказали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна Совгиря, будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Колеги, оскільки було доручення підкомітету, який я очолюю, я хочу проінформувати комітет про те, що відбулося засідання підкомітету з питань конституційного права. Відповідно до засідань комітетів Верховної Ради підкомітет розглядає законопроекти і звітує перед комітетом про наслідки розгляду законопроекту.

Я звітую, що законопроект 4288 і альтернативні законопроекти були розглянуті на підкомітеті. І відповідно по 4288 було підтримано ту позицію щодо цього законопроекту, яка висловлена у висновку Головного науково-

експертного управління. І по альтернативним 4288 і 4288-1 і 2 так само було підтримано ту позицію, яка висловлена у висновку ГНЕУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ольго Володимирівно.

Чи є ще пропозиції? Руслан Петрович, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, пане голову.

По-перше, я підтримую з приводу інших законопроектів перенесення на наступне засідання. Хоча там один із законопроектів, він не зовсім стосується якихось радикальних змін – Закон про Конституційний Суд, – він стосується якраз проведення конкурсу на суддів Конституційного Суду, який відбувається. Але це вже питання до комітету, я не буду заперечувати.

Що стосується ситуації, яка склалася, то насправді рішення нашого комітету – це теж один з актів комітету. Але ви пам'ятайте, що ми його змінювати не можемо, акт, ми можемо тільки його переглянути, і це можливо. Тобто, якщо в нас більша половина від складу комітету проголосує, цього достатньо. І ми тоді не міняємо рішення, воно просто переглядається..... і буде тоді в новій редакції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Колеги, я хотів би підтримати можливість розглянути ті законопроекти, які відіслані у Венеційську комісію, після отримання висновків. І рішення, яке пропонував депутат Власенко: розглянути на найближчому засіданні комітету, яке буде після 11 грудня, саме на найближчому, – я також підтримую.

Єдине, я хочу зрозуміти статус цього рішення. От ми зараз коли так проголосуємо, то воно вже буде включено в порядок денний? Чи ми будемо чекати потім інформацію голови комітету, в якій буде порядок денний, і

якщо цих законопроектів не буде в порядку денному, то ми будемо приймати за основу, а потім будемо наполягати і згадувати своє рішення?

Чому я задав це питання? Тому що для мене 4288 сьогодні вже включено до порядку денного рішенням комітету. І я дуже був здивований, коли ми отримали розсилку і там його не було. У такій ситуації, хоча я визнаю право голови комітету формувати порядок денний, але права не включати в порядок денний законопроекти, по яких прийнято рішення про включення, у голови немає.

Тому в даному випадку я просто вважаю, що по необачності технічні працівники просто пропустили цей законопроект, я не думаю, що була якась зла воля у голови комітету. Тому я вважаю, що цей законопроект вже включений, зараз він є в порядку денному. Технічну помилку - пропуск його при розсилці, - треба виправити і прийняти рішення переглянути наше рішення про включення в сьогоднішній порядок денний і включити його в порядок денний найближчого засідання після прийняття Венеційською комісією, після 11 числа (там, прийме чи не прийме – це право Венеційської комісії), але найближче, яке буде після 11-го. І просто звернути увагу технічних працівників, працівників секретаріату, що недопустимо пропускати і подавати голові на підписання перелік законопроектів, які розглядаються, і пропускати там законопроекти, щодо яких прийняте чітке рішення комітету напередодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олегу Анатолійовичу.

Питання формування – це, дійсно, повністю моя відповідальність. Тому я тоді пропоную, якщо немає інших пропозицій, в мене є пропозиція така. У нас за...

Василь Іванович, будь ласка. Потім – Стефанчук.

НІМЧЕНКО В.І. Доброго дня! Шановні колеги, я хотів би сказати про те, що те, що я почув від експертів Венеційської комісії, там йде питання про вирішення ними політичної ситуації. Вони акцентували: не правової і не юридичної, а політичної, наскільки я правильно перевів. Вони вирішать це до 15 грудня. Це перше.

І друге. Те, що сказав Власенко, воно ж має під собою сенс. Вони сказали, що вони не можуть входити в ревізію чогось. Те ж саме стосується Конституції. Я вам прочитаю, що пише Президент у своєму листі: з проханням надати висновок про ухвалення рішення судьями Конституційного суду за наявності можливого конфлікту інтересів, дотримання КСУ процедури розгляду справи і ухвалення рішення. Це на якій підставі і які повноваження, передбачені Конституцією, надають можливість Президенту діяти в такій спосіб? Це по-перше.

І по-друге, я хотів би сказати, шановні колеги, появилось в порядку денному чи не появилось це рішення, але того разу ми з вами голосували. Що нам дають стосовно законопроекту на предмет його конституційності висновки політичного характеру? Ми що робимо? Ми повинні вирішити це питання. Я з повагою відношусь, як і ви всі, до Венеційської комісії. Ну, ви ж розумієте, поставлена на кон ревізія Конституції, ревізія Конституції рекомендаційним органом, яким є Венеційська комісія, Конституції України, яка не є членом ЄС. І ніхто не може втручатися, якщо вже в Конституції сказали: остаточне і не може бути оскаржено. Про що можуть там вести мову?

На мій погляд, ми повинні дати цьому оцінку. Я маю на увазі оцінку Президенту, діям, вірніше, Президента, в тому числі, розглядаючи сьогодні, розглядати питання по його законопроекту. Якщо він каже - перенести, нехай відкликає. У нього ж є такі повноваження? Є такі повноваження на стадії розгляду його в комітеті. Чому ми вважаємо, що ми повинні працювати на підтанцьовці цього законопроекту? Вже другий місяць йде, я вам скажу, турбулентна така реакція в суспільстві, яка породжена конституційним

кризисом. А от сьогодні сказали експерти, що це політичний кризис. Це трошки є різниця. І, мабуть, вони не будуть вести мову взагалі про конституційний кризис у своєму виступі, а будуть пропонувати шляхи, як вийти із цієї ситуації, куди ми з вами зайшли. Але це будуть рекомендації. Шановні колеги, це будуть лише рекомендації. От і все.

Тому я хотів би, щоб все-таки поставили на голосування цей законопроект. Якщо ми вважаємо, що він є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василю Івановичу, така пропозиція вже є. Я зрозумів. Я перепрошую, просто у нас дуже багато питань за порядком денним.

НІМЧЕНКО В.І. От і все. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Стефанчук, будь ласка. Якщо можна, коротко, з пропозицією.

СТЕФАНЧУК М.О. Дуже коротко.

Шановні колеги, давайте будемо виходити з того, що ініціатором цього законопроекту є Президент. І саме він просить перенести розгляд цього питання. Я думаю, що якщо ми йдемо назустріч нашим народним депутатам, колегам, які звертаються до нас про перенесення на комітетах, то ми можемо піти і назустріч Президенту. Тут немає нічого проблемного.

Другий момент, який важливий. Дійсно, правильно зазначив Василь Іванович, що Венеційська комісія буде засідати, і засідати вона буде 11-12-го, потім буде підготовлені 15-го певні якісь конкретні висновки. Я думаю, що не варто говорити про те, що це має бути засідання наступне за отриманням висновків Венеційської комісії. Ми маємо їх нормально, адекватно опрацювати і вже тоді з додатковою аргументацією виносити на комітет.

Тому я пропоную просто зазначити, що внести в порядок денний законопроект після отримання висновків Венеційської комісії, не обмежуючи комітет наступним чи позанаступним засіданням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Почув.

Давайте ми будемо вже голосувати, тому що було декілька пропозицій.

Перша пропозиція - від народного депутата Демченка: відкласти розгляд законопроектів 4311, 4311-1, 4311-2, 4319, 4317, 4339. І я пропоную на найближче засідання комітету після отримання висновків Венеційської комісії, тобто після 12 грудня. Найближче засідання комітету, яке відбудеться після отримання Венеційської комісії, або після 12 грудня. Давайте так, якщо з якихось причин Венеційська комісія не винесе рішення. Хоча ми розуміємо, що винесе, тому що ця інформація навіть на сайті Венеційської комісії опублікована.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Андрію, пане голово, вибачте, а в кого таке ехо? Просто насправді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вимкну всім зараз мікрофони, хто в нас підключений. А будуть підключатися тільки ті, хто голосують. Тут у нас багато людей під'єдналися, і, мабуть, в когось є ехо. Так, всім вимкнено мікрофон.

Тоді, колеги, я буду називати народних депутатів, вмикайте мікрофон, будь ласка.

Народний депутат Божик. Будь ласка.

БОЖИК В.І. За.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, пане голову, ми зараз голосуємо пропозицію Демченка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченка. Ми зараз голосуємо пропозицію Демченка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін. - за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко. Василю Івановичу,
якщо можна, мікрофон включіть, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.
Народний депутат Новіков.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, почув.
Михайле Миколайовичу, мікрофон, якщо можна.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Рахуємо. 20 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.
Перенесено розгляд питань.

З таким же формулюванням ставлю на голосування щодо зміни попереднього рішення комітету щодо розгляду законопроекту 4288, 4288-1, 4288-2 на найближчому засіданні комітету після висновку Венеційської комісії або після 12 грудня 2020 року. Прошу голосувати.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін - за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш. Павло Васильович!

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почув.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.
Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

ШПЕНЮВ Д.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас 19 – за, проти – 0, утримались – 0.

Таким чином, вже маємо практично порядок денний на найближче після 12 грудня засідання комітету, який буде складатися мінімум з дев'яти законопроектів. Дякую, шановні колеги.

Тоді є пропозиція прийняти...

ВЛАСЕНКО С.В. І трошки розвантажили це засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Прийняти порядок денний в цілому з врахуванням вже проголосованих пропозицій.

Я просто доповню для того, щоб ми розуміли. Порядок денний буде складатися із законопроектів: 4360, 3360 і 3361, 3711, 2415 і бюджетних питань. Є пропозиція доповнити, що звернення комітету - це організаційні питання, - щодо проекту Закону про Державний бюджет України на 2021 рік і пропозиції по фінансуванню судової влади на 2020 рік. Відповідні проекти звернень вам були надіслані в «Електронному комітеті».

Пропоную тоді голосувати за ухвалення цього порядку денного в цілому.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін - за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко. Василь Іванович!

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенев.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За. Можна там..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Торохтій – за.

Народний депутат Шпенев.

ШПЕНОВ Д.Ю. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас 20 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Шановні колеги, перші три питання я пропоную в такому, дуже швидкому, режимі, тому що друге-третє ми практично вже пропрацьовували. Перше – це попередній розгляд законопроекту, тому що у нас 3711, бюджетні питання та два інших законопроекти. А, та ще один законопроект, який стосується також Закону про судоустрій. Я надаю слово...

Переш питання – це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення належного повідомлення учасників судового процесу та направлення копій судових рішень (реєстраційний номер 4360). Автор – наш колега, член комітету Микола Олексійович Стефанчук.

Будь ласка, коротко. Потім – співголова підкомітету. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК М.О. Доброго дня, шановні колеги! Все дуже просто, дуже швидко.

Зараз, ми знаємо, є велика проблема з повідомленням поштовим зв'язком. "Укрпошта" або неналежно працює, або у судів немає коштів. Суди і так вже повідомляють учасників судового процесу електронною поштою. І це виникла нагальність закріпити, щоб вони не діяли за межами правового поля.

Законопроект простий. Надсилається електронною поштою, отримуємо підтвердження. Якщо такої електронної пошти не існує, ... всім членам комітету електронна система дає повідомлення, що електронна адреса така не існує. Спрощуємо, заходимо в діджиталізацію.

Другий момент - економія бюджетних коштів. По самих простих розрахунках, взяв інформацію з сайту Державної судової адміністрації. Якщо у нас в судовому процесі тільки два учасники і судовий процес завершується

за три судових засідання, це ми маємо найменше 300 мільйонів гривень економії коштів на рік. Я думаю, що це досить значна сума.

З приводу зловживань. Зловживання мінімізуються. Звичайно, залишаються певні ризики, але вони не більші, ніж ті, які є на сьогодні з повідомленнями поштовим зв'язком. Це так коротко.

Законопроект хороший, якісний. І вже на адресу комітету надходять листи від різних суддів, різного рангу, з подяками про те, що цей законопроект внесений, і просять його прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Олексійовичу.

Співголова підкомітету Павліш Павло Васильович. Будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Колеги, вчора на Комітеті з питань правосуддя було розглянуто даний законопроект. Відсутні підстави для невключення його до порядку денного. Тому прийнято рішення рекомендувати комітету включити його до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Олексійовичу, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Андрію.

Колеги, я хотів висловити деяку іншу думку з приводу цього законопроекту. І просив би увагу звернути на це шановних членів комітету.

На мою думку, даний законопроект містить, на жаль, положення, які не відповідають Конституції України. Даний законопроект, на мою думку, надає можливість розгляду справи в суді за відсутності учасника процесу, щодо якого немає належних відомостей про вручення йому судової повістки. Це є порушенням статті 129 Конституції України, а також це порушує статтю 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

У нас відповідний законопроект містить деякі дефініції, які будуть працювати не як зловживання можливі, на що звернув увагу пан Микола, а як безвихідні ситуації. Тобто законопроект передбачає можливість... навіть не так, обов'язковість дій з боку суду, не знаючи, чи отримала сторона відповідні повідомлення і виклики в суд, не маючи жодних підтверджень, суд обов'язково в день направлення на електронну пошту, невідомо яку насамперед, має поставити відмітку про відправлення і отримання особою в цей же день відповідної повістки чи повідомлення.

Тобто мова йде про те, що ми цим законопроектом впроваджуємо неможливість для зловживань, а можливість для того, щоб відповідні судові засідання проходили, на жаль, без участі сторін. І у даному випадку суд змушений буде проводити їх без участі сторін, які не повідомлені про те, що відбувається відповідне судове засідання.

Крім того, колеги, хочу звернути увагу, що відповідний законопроект містить питання, пов'язані з тим, що вони не розкриті, що таке "офіційна електронна адреса", що таке "електронна пошта" взагалі, яка різниця між цими двома дефініціями. Чому це також важливо і це також впливає на протиріччя в Конституції України? А тому що законопроект вказує, що якщо особа не має офіційної електронної адреси, то їй направляється на електронну пошту. У мене питання: як ми зрозуміємо, що дійсно це електронна пошта відповідної особи? А далі вже і те, що я казав до цього, що ми не зрозуміємо взагалі, чи ця особа отримала, чи не отримала.

Ті зміни, внаслідок яких з'явився в процесуальних кодексах термін "офіційна електронна адреса", я не знаю, чи пан Бабій тут присутній, не бачу його, але ці зміни були пов'язані саме із запровадженням ЄСІТС. І вони передбачали... поняття взагалі "офіційної електронної адреси" пов'язано із запуском ЄСІТС. І вона має працювати саме тоді. Тобто що передбачалося? Що це адреса, пов'язана з конкретним особистим ключем відповідної особи, яка має відповідну адресу, зареєструвала її як офіційну. І це вже буде, дійсно, підтвердженням того, що є адреса особи, яка підтверджена, є офіційна, і є

діючий ключ до цієї адреси. І казати про те, що ця особа не отримала відповідні документи, не буде підстав.

Але наряду з цією дефініцією авторами законопроекту пропонується ввести поняття, не розкриваючи його, "електронна пошта". При цьому ця електронна пошта у двох моментах відрізняється... От, наприклад, стаття 126 «Вручення повістки», написано: «У випадку відсутності в адресата офіційної електронної адреси та електронної пошти повістка вручається під розписку» Оце «електронної пошти» записується. Ви мені скажіть, як суд буде визначати, що в особи відсутня електронна пошта? Електронна пошта може бути в наявності в особи. І, таким чином, ми отримаємо колапс, коли суддя, не знаючи, чи наявна електронна пошта, чи відсутня, він не зможе взагалі здійснити дії щодо вручення поїздки, у нього не буде можливості вручити її під розпис. Тобто ми в залежність від цього ставимо питання взагалі вручення відповідних процесуальних документів учасникам справи.

Колеги, дуже багато питань, дуже багато питань. І я пропоную все-таки звернути на це увагу. При всій повазі, але, на жаль, чи на радість, є інший законопроект, який розроблений спеціалістами з цього питання, він зареєстрований, в ньому є відповідні врегулювання питань, пов'язаних з офіційною електронною поштою. Це наші колеги з нашої фракції, перепрошую, з моєї фракції "Слуга народу". Я не розумію, чому виник саме цей законопроект, який йде паралельно, хоча він мав бути альтернативним до того законопроекту. Але той законопроект, дійсно, він відповідає відповідним вимогам.

І моя пропозиція яка внаслідок всього сказаного. Я розумію, що є повага, є небажання комусь зробити мінус можливий, якщо так сприймається. Вихід з цієї ситуації я вбачаю в тому, щоб дочекатися висновку нашого підкомітету відповідного профільного, конституційного, і дочекатися висновку ГНЕУ, після цього приймати відповідне рішення. Але я просив би, якщо ми це робимо, то всім колегам передивитися основний законопроект, до якого цей є альтернативним. У мене, на жаль, зараз немає з

собою номеру, але я думаю, що не тільки я знаю. Ми сьогодні обговорювали з колегами існування даного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 3860, я так розумію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Андрію. Правильно.

Я би пропонував разом їх, по-перше, розглядати. І цей законопроект виносити з врахуванням основного законопроекту.

У мене поки що все, така пропозиція. Пропоную відкласти до моменту розгляду відповідно профільним підкомітетом щодо конституційності і отримання висновку ГНЕУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Олексійовичу. Є пропозиція. Зрозуміло.

Микола Стефанчук просив слово. І «iPhone Володимир» – це Володимир Ватрас?

ВАТРАС В.А. Так, Володимир Ватрас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ватрас перший підняв руку.

ВЛАСЕНКО С.В. Це його iPhone, це не він.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Володимире, будь ласка. А потім – Стефанчук.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, я не був би таким категоричним, як Сергій Олексійович, у частині того, що законопроект, який ми розглядаємо, не відповідає Конституції. Конституція не регулює питання належного

повідомлення учасників процесу. А тому я вважаю за недоцільне виносити питання на розгляд підкомітету з конституційного права.

Однак, дійсно, погоджуюся з тим, що в нас є два законопроекти, 3680 та 3680-1, які розроблені Комітетом цифрової трансформації, там перший автор Федієнко Олександр. І я, і Микола Олексійович так само є співавторами цього законопроекту, і навіть, здається, Сергій Олексійович Демченко. Однак законопроекти 3860 і 3860-1 регулюють дещо інше питання: вони запроваджують в процесуальні кодекси і в законодавчий обіг таке поняття, як "офіційна електронна адреса".

І основна ідея цих законопроектів полягає в тому, щоб надати можливість, вірніше, зобов'язати юридичні особи та фізичні особи-підприємці при їх реєстрації як суб'єктів господарювання вносити відомості до Державного реєстру юридичних та фізичних осіб, у тому числі інформацію про офіційну електронну адресу. Що ж стосується фізичної особи, то ці законопроекти такого питання не вирішують.

Натомість законопроект, який пропонує Микола Олексійович Стефанчук, і я так само є його співавтором, він спрямований на вирішення більш нагальної проблеми – проблеми, що ми не можемо на сьогоднішній день належним чином повідомляти учасників процесу в силу повної відсутності коштів. На повідомлення учасників процесу в суді уже три місяці немає коштів на конверти і на марки. Знаю, дуже багато адвокатів інформують мене як голову підкомітету, що і вони там беруть участь в тому, що повідомляють за власний кошт учасників процесу, щоб рішення вступило в законну силу. Тому я не вважаю, що це питання потрібно відкладати.

Дані питання можуть розглядатися паралельно. Але я також хотів би, я подивився, що по 3680, по 3680-1 наш комітет є головним, щоб ми так само десь найближчим часом вирішили питання про включення до порядку денного тих двох інших законопроектів. І, дійсно, слушно було б розглянути їх в комплексі.

Водночас я категорично не погоджуюся з тим, що законопроект Миколи Олексійовича не відповідає Конституції. Я вважаю, що на сьогоднішній день немає підстав не включати його до порядку денного, адже профільний підкомітет вчора це питання розглянув і його запропонував.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микола Стефанчук, будь ласка. І потім – Роман Бабій.

СТЕФАНЧУК М.О. Дякую Володимире Антоновичу, більшу частину він все-таки проговорив.

До пана Сергія. Пане Сергію, ви або звільніть тих помічників, які вам готують промови, або читайте законопроект сам. Тому що вони вам пишуть нісенітниці, ви їх озвучуєте в ефір, а червоніти доводиться нам. Тому що 129 стаття Конституції ніяким чином не врегламентує ці питання, які ви озвучували. Це раз.

Друге. З питання зловживання. Якщо будете мати час, зайдете до мене в кабінет, я вам подарую свою монографію по зловживанню правом. І я трошечки розбираюсь у зловживанні правом і абсолютно розумію ті питання, про які ведеться мова в законопроекті.

ВЛАСЕНКО С.В. Миколо Олексійовичу, а можна попросити ще мені, якщо можна, я теж хотів.

СТЕФАНЧУК М.О. Звичайно. Я якраз...

ВЛАСЕНКО С.В. Але з автографом вашим.

СТЕФАНЧУК М.О. Обов'язково.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

_____. Тоді всім членам комітету вже.

СТЕФАНЧУК М.О. Добре. Це два.

І що стосується самого законопроекту. Законопроект направлений саме на повідомлення учасників процесу. І тут немає ніяких проблем. Тому що, якщо ми говоримо, що ви не знаєте що таке електронна пошта, то давайте будемо трактувати: слово – що таке "слово", закон – що таке "закон", буква – що таке "буква". І ми скотимося до того, що ми взагалі нічого не розуміємо. Це є адекватні реалії, і ми розуміємо, про що ми ведемо речі.

Тому я вважаю, що цей законопроект він на сьогодні є абсолютно потрібним. Тому що судді вимушені використовувати ці норми, які ми зараз пропонуємо, але, на жаль, вони законодавчо не врегульовані. Ми врегульовуємо і спрощуємо роботу: а) суддям; б) учасникам судового процесу, і, що саме основне, ми забезпечуємо статтю 129 Конституції України, яка говорить: повне фіксування технічними засобами судового процесу. Саме це ми і вводимо – фіксування технічними засобами.

І вже тоді ми маємо мову про те, що кожен з учасників буде оперативно повідомлений. І цим самим забезпечуємо і доступність до судочинства, і дотримуємося розумних строків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі – народний депутат Бабій, потім – Маслов.

І я пропоную підвести ризику, тому що ми з вами, за традицією, почали... Потім Демченко ще раз. За традицією почали обговорювати питання по суті, а зараз тільки питання конституційності.

Шановні колеги, будь ласка, Бабій, потім – Маслов, потім – Демченко.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане головуючий.

Мене чутно нормально?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вас чутно дуже добре. Дякую.

БАБІЙ Р.В. Чудово.

Колеги, дійсно, у нас зареєстровані ще два законопроекти, про які згадували колеги: один з них, перший, автор – Федієнко; альтернативний, який вніс я. Ці два законопроекти щодо офіційних електронних адрес, вони розглядалися на робочій групі з питань цифровізації, вони проговорювалися, далі щодо них йде дискусія.

Законопроект, який зараз є в порядку денному. Дійсно, щодо суті, якщо брати його суть, ми зараз не розглядаємо по суті, але, тим не менше, дещо погоджуюся з колегою Сергієм Демченком, що там є дійсно дискусійні норми, які можна дискутувати. Проте зараз предмет все-таки розгляду – питання внесення в порядок денний. І, на моє переконання, підстав не вносити його в порядок денний немає. Але, тим не менш, закликаю колег все-таки комплексно підходити до вирішення питання, розглядати ці законопроекти разом з тими, що були подані влітку нашим комітетом.

І хотів би проінформувати як голова робочої групи, що зараз активізувалася, останній місяць, робота з Мінцифрою. І все-таки хотілося б підійти до питання введення офіційної електронної адреси і повідомлення електронною поштою учасників процесу більш комплексно, з врахуванням позиції Мінцифри, їх бачення. Можливо, це займе трошки, там на якісь пару тижнів, більше часу, проте, щоб потім не перероблювати знову ж таки те, що ми приймемо... якийсь кусок правовідносин врегулюємо, а потім прийдеться все знову перероблювати. Можливо, внести якісь альтернативний проект комітетський... не альтернативний, перепрошую, а комітетський законопроект, який би комплексно регулював це питання.

Тому я проінформував членів комітету взагалі щодо ситуації із законопроектами в цій сфері. А підстав для невнесення в порядок денний даного законопроекту я не бачу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Денис Маслов.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, дякую.

Що стосується цього законопроекту, перше, що хочу сказати, підтверджую: до мене звертаються так само судді перших інстанцій в першу чергу і просять прийняти цей законопроект .

Чи є він досконалим? Ні, звичайно, що не є. Чи вирішує він комплексно проблему? Не вирішує. Вирішує нашу нагальну проблему з неможливістю будь-якого належним чином повідомлення учасників судового процесу.

Чи є порушення Конституції? На мою думку, прямого порушення Конституції даний законопроект не містить. Порушення може відбутись тоді, коли особу не повідомляють або якщо б законопроект містив положення про те, що непотрібно повідомляти чи можливо не повідомляти. Якщо передбачені положення про необхідність повідомлення, навіть іншим чином – шляхом направлення на електронну поштову адресу, або є недоліки, ну, ми бачимо можливість труднощів з його впровадженням, це, на мою думку, не є підставою нам сьогодні зробити висновок про його неконституційність і не пустити даний законопроект далі.

Абсолютно повністю, трошки знаю про ситуацію з впровадженням електронної судово-інформаційної системи, дякую і пану Роману Бабію, колезі, який очолює профільну групу. Я знаю, що там підключилися активніше вони стали співпрацювати з Мінцифрою. Я сподіваюся, що якщо той законопроект, який ми зараз розглядаємо, піде на перше читання чи на друге читання, ми вже до того часу, зрештою, будемо мати комплексний

законопроект, який напрацьовується. І, можливо, ми тоді їх разом всі розглянемо і вирішимо питання комплексно. Якщо буде можливість негайного впровадження комплексного вирішення питання. Тому що питання гостре і має бути вирішене.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Пан Сергій Демченко. І потім, у нас є дві пропозиції наразі, Максим Дирдін ще хоче. Але, колеги, просто дуже коротко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Коротко, коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас є дві пропозиції: рекомендації підкомітету і пропозиції Сергія Демченка.

Сергію Олексійовичу, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Андрію.

Я хотів подякувати за те, що ми почали обговорювати даний законопроект насамперед. І хочу звернути увагу, що, так, якщо ми беремо, чи весь законопроект неконституційний, чи ні, це, можливо, питання, на яке відповідь – ні. Але відповідно Закон про Регламент Верховної Ради вказує: невідповідність не тільки в цілому законопроекту, а якихось норм з цього законопроекту. І ми кажемо саме про відповідні норми.

А щодо питання... Я хотів подякувати пані Миколі за подарунок. Я алаверди йому також, по суті, вже подарунок у нього є на столі, він може його знайти. Подарунок називається відповідно «пояснювальна записка» щодо даного законопроекту. І у відповідній пояснювальній записці... Я звертаю увагу, чому я саме цей подарунок вам надаю, пане Миколо. У відповідній записці...

СТЕФАНЧУК М.О. Мені б краще вашу монографію. Було б доречніше.

ДЕМЧЕНКО С.О. Вибачте, будь ласка, я ж вас не перебивав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте по суті. По одному.

ДЕМЧЕНКО С.О. У цій доповідній записці вами підписано саме, що "розгляд справи за відсутності учасника процесу, щодо якого немає належних відомостей про вручення йому судової повістки, є порушенням статті 129 Конституції України і статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод".

Тому, якщо це, пане Миколо, не відповідає дійсності, чи є це помилка, то, напевно, не помічників моїх і не моя особиста, а того, хто готував відповідний подарунок, який у вас на столі. Тому я вам дякую за позицію, яку ви змінили на сьогоднішній день вже двічі. Я сподіваюся, ви все-таки повернетесь до тієї позиції, яка відповідає Конституції.

А сам законопроект містить положення, які не відповідають Конституції. Далі, колеги, на ваше прийняття рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Олексійовичу, для того, щоб чітко поставити на голосування, чи правильно я розумію: ваша пропозиція - передати цей законопроект до підкомітету з питань конституційного права?

ДЕМЧЕНКО С.О. Друзі, я не проти взагалі законопроекту як такого в тій редакції чи в іншій, я проти того, щоб ми не обговорювали або вказували на чорне біле, чи на біле чорне. Якщо є положення, які протирічать Конституції, ми повинні це обговорювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Суперечать...

ДЕМЧЕНКО С.О. Суперечать Конституції. І ми маємо це обговорювати, тому що ми з вами зараз вирішуємо ці питання. І якщо ми знаємо, що ми це виправимо, чи якийсь інше рішення приймаємо, то при відповідній умові ми запускаємо цей законопроект у життя. Якщо ж ні, то відповідно ми маємо прийняти рішення, щоб не включати його до порядку денного.

Моя пропозиція на сьогоднішній день, якщо колеги, наскільки я почув, що вони вважають за необхідне запустити в такій редакції, то тоді запускаємо в цій редакції цей законопроект (я не заперечую), але ми маємо врахувати, що він містить положення, які суперечать Конституції, і виправити їх до першого читання чи до другого читання. До другого читання, скоріше за все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Олексійовичу, зрозумів.

Тоді ситуація така: якщо ми приймаємо рішення комітетом про включення законопроекту до порядку денного, то він автоматично надсилається до Головного науково-експертного управління. Ми побачимо позицію Головного науково-експертного управління. І колеги, які будуть готувати цей законопроект, підкомітет відповідний, до першого читання, нададуть нам свої пропозиції щодо там врахування чи неврахування деяких зауважень ГНЕУ.

А щодо обговорення з питання, чи суперечить, чи ні Конституції, ми саме цим і займаємося. І народні депутати, які виступали, також висловлювали свою позицію, яка була чутна всім членам комітету і нашим присутнім.

Я бачу, піднімав руку представник Державної судової адміністрації. Зі всією повагою, я надаю слово... Ми зараз дуже вузьке рішення приймаємо: чи суперечить, чи ні Конституції. Тому з цього питання - народний депутат Дирдін, і переходимо до голосування.

ДИРДІН М.Є. Доброго дня, колеги! Дякую за можливість виступити з цього питання.

Перше. Щодо даного законопроекту. Я його підтримую, вважаю, що потрібно його включити до порядку денного. Перше.

Другий момент. Щодо конституційності. Я хочу сказати, що от навіть зараз чинна редакція статті 175 Цивільного процесуального кодексу визначає до умов як наявність офіційної електронної адреси та адреси електронної пошти. Тобто це теж є умови.

І третій такий момент. Навіть сьогодні я є учасником судового провадження і вже отримую від апеляційної інстанції рішення суддів через електронну адресу, без моєї згоди. Хоча я в позовній заяві вказував свою електронну адресу, приватну адресу. Тому я вважаю, що певні питання, які є у наших колег або у інших депутатів з цього приводу, можна подати при другому читанні, якщо буде закон прийнятий за основу. Так само і у мене є певні пропозиції щодо даного законопроекту, які можна відредагувати і доповнити на друге читання.

Тому вважаю, що даний законопроект є актуальним і необхідним для сторін у судових провадженнях та самого суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді ставлю на голосування пропозицію підкомітету щодо включення законопроекту № 4360 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бабій, я перепрошую.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв.

Зараз... тобто проголосувало нас: 19 – за, проти – 0, утримались – 0.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це у нас два законопроекти, 3360 і 3360-1, які ми, в принципі, обговорювали на минулому засіданні комітету і прийняли рішення дочекатися висновків Головного науково-експертного управління. Я знаю, що висновки є.

Я пропоную голові підкомітету народному депутату Фрісу проінформувати членів комітету. І ми тоді поставимо на голосування пропозицію підкомітету. Дякую.

ФРІС І.П. Шановні колеги, ми обговорювали... Добрий день всім, поперше. Ми обговорювали на попередньому засіданні комітету вказані законопроекти, обидва, і основний, і альтернативний. Обговорили їх добрі і погані сторони. Визначились в тому, що, в принципі, і один, і другий законопроект із-за подання Міністерства юстиції потребують деякого доопрацювання в частині визначення заміни Кабінету Міністрів на Міністерство юстиції, яке вчиняє відповідні правові дії, пов'язані з

проведенням документації, пов'язаної зі зверненням стягнення на об'єкти нерухомого майна в процедурі реалізації примусової вказаних об'єктів.

Але на той момент, коли ми це обговорювали, на жаль, Головне науково-експертне управління Верховної Ради не встигло нам на другу годину дня підготувати відповідні висновки. Зараз висновки існують. Вони абсолютно підтверджують ті самі позиції, про які ми з вами обговорювали і які було зазначені у відповідних зауваженнях профільного міністерства.

Одночасно з цим у підтвердження того, що законопроект 3360-1 більш детально вирішує питання щодо процесу реалізації внесення відповідних змін у законодавство про іпотеку і реалізацію предметної іпотеки, так само він визначений більш кращим, який потребує якраз прийняття комітетом за основу.

Враховуючи це, хотілось би підтримати попередній висновок комітету в частині рекомендувати Верховній Раді України... (Одна секунда, сам висновок відкрию). Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення розбіжностей та осучаснення реалізації майна в іпотеці та виконавчому провадженні (реєстраційний номер 3360-1) (від 28 квітня 2020 року), поданий народним депутатом Фріс І.П., за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. В зв'язку з цим проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення розбіжностей та осучаснення реалізації майна в іпотеці та виконавчому провадженні... *(Не чути)*

...України визначити народного депутата Фріса Ігоря Павловича.

Дякую, пане голово. Андрій Євгенович, звук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. Проект висновку надісланий, міститься в "Електронному комітеті". З урахуванням того, що ми вже обговорювали це питання, є просто пропозиція зараз поставити на голосування запропонований головою підкомітету відповідний висновок.

Тобто ми рекомендуємо проект Закону № 3360-1, поданий народним депутатом Фрісом, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. У зв'язку з цим проект Закону 3360, поданий народними депутатами Мотовиловцем та іншими, відхилити. Доповідачем від комітету визначити голову підкомітету Фріса Ігоря Павловича.

Ставлю цей висновок на голосування. Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій. Не чуємо.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Какой такой Мотовиловец в такие тяжелые часы? За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко. Сергій Олексійович? Не бачу.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич. Нема.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгіря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв. Не бачу.

У нас: 17 – за. Проти – 0. Утримались – 0. Рішення прийнято.

Я бачу, що перший заступник міністра фінансів просить взяти слово, будь ласка, між розглядом питань.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Добрий вечір, Андрій Євгенович, шановні народні депутати! У мене прохання: якщо можливо, перейти до питань по бюджету, до Міністерства фінансів. Бо ваша дискусія дуже цікава і спеціальна. І Міністерству фінансів в цій дискусії некомфортно. Якщо є можливість, перейти до питань бюджету. Ми обговорили б все - і ми далі пішли б працювати.

Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Це замміністра юстиції таке каже?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це перший заступник міністра фінансів. У нас є питання, організаційні питання: звернення комітету щодо проекту Закону України про Державний бюджет України на 2021 рік, а також щодо пропозицій щодо стану фінансування правосуддя на 2020 рік. Ніхто не заперечує, якщо ми зараз розглянемо це питання? Тим більше, що з нами всі органи судової влади сьогодні також запрошені і щодо цього питання також.

Добре.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є така пропозиція. Вам були запропоновані проекти рішень. Але пропозиція є наступна. Ми всі розуміємо, що у нас є недофінансування судової влади як мінімум на суму, яка там приблизно до 500 мільйонів гривень на 2020 рік. І не врахована жодна пропозиція, яка була надана як Комітетом з питань правової політики, так і народними депутатами - членами комітету у вигляді правок. І не враховано до проекту бюджету 2021 року. Також не виконано доручення Комітету з питань бюджету щодо можливості врахування цих додаткових витрат по всіх органах судової влади до проекту бюджету на 2021 рік, який був ухвалений вже урядом і внесений до парламенту для другого читання.

Я просто скажу, що не враховані видатки додаткові для Конституційного Суду на 69 мільйонів, Вищої ради правосуддя – 17 мільйонів, Верховного Суду – 421 мільйон, Вищого антикорупційного суду – 87 мільйонів і Державної судової адміністрації – 5 мільярдів 656 мільйонів гривень. Ця остання строка, вона є особливо кричущим випадком, тому що не передбачені ані суддівська винагорода, ані оплата працівників апаратів судів на посади, які зараз є вакантними. Але ми розуміємо, що суддів призначають і будуть призначати. Співробітники апарату судів також мають бути, мають працювати і заповнювати ці вакансії, для того щоб судова влада працювала ефективно.

Тому у мене пропозиція така: зараз надати слово першому заступнику міністра фінансів пану Денису Улютіну для того, щоб він прокоментував позицію уряду. Далі, якщо ви не заперечуєте, надати слово представникам нашим поважним від органів судової влади. І далі вже...

Або давайте так: спочатку виступ першого заступника міністра фінансів; потім питання від народних депутатів; потім виступи представників судової влади; і далі питання, якщо є, до них; і далі загальна дискусія. Я в вже сказав, проекти рішень вам запропоновані.

Будь ласка, пан Денис, слово вам.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Щодо підготовки бюджету 2021 року. Хочу зазначити, що на 2021 рік було заплановано загальний обсяг видатків 19,2 мільярда гривень. Державна судова адміністрація - 15,7 мільярда гривень. При плануванні обсягу видатків ми виходили з того, що розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що буде застосовуватись для визначення суддівської винагороди, буде лишатись на рівні 2....— це рівень початку 2020 року. І умови оплати праці будуть збережені на рівні 2020 року.

По-перше, хочу прокоментувати, чому саме ми виходили з такої позиції. Ми виходили з можливостей ресурсного забезпечення державного бюджету. Я розумію, що додатковий запит на ці видатки складав 26 мільярдів. Але ми всі маємо розуміти, що додатково 26 мільярдів гривень в бюджет - нереально навіть собі уявити цю суму.

Щодо додаткових видатків. Ми передбачили додаткові видатки на те, що буде добір суддів на 431 суддю. На грошове забезпечення їх, на зарплату ми передбачили додатково 692 мільйони гривень.

Між першим і другим читанням ми опрацьовували пропозиції народних депутатів, які були зазначені в другій частині бюджетних висновків. Це те, що стосується, що ми маємо їх розглянути в разі наявності фінансового ресурсу. Хочу повідомити народних депутатів що між першим і

другим читанням було скорочено дефіцит державного бюджету до 5,3 відсотка ВВП. Це було здійснено за рахунок скорочення видатків, інших видатків, і за рахунок збільшення доходів державного бюджету.

Загалом видатки до другого читання державного бюджету було скорочено на 2,2 мільярда гривень. А враховуючи це і враховуючи те, що неможливо було врахувати всі пропозиції народних депутатів по додатковим видаткам, ці видатки на судову владу і судову адміністрацію лишились на тому рівні, які були подані до першого читання.

А щодо видатків 2020 року, хочу повідомити, що обсяг видатків на цей рік по судовій адміністрації не зменшувався, коли було скорочення видатків під COVID. Більш того, вони були збільшені на суму близько 1 мільярда гривень. На сьогодні із планових 15,7 мільярда гривень видатки склали 3,7. Не використано видатків близько 608 мільйонів гривень. Окрім того, не розподілені кошти спеціального фонду, є залишок близько 341 мільйона.

По нашим розрахункам і інформації Казначейства, ми бачимо, що на цей місяць залишок коштів ще на суддівську винагороду лишається близько 1,1 мільярда гривень, що, враховуючи середньомісячні виплати саме суддям, дає можливість без премій, без додаткових якихось видатків здійснити виплати, які передбачені саме суддям.

По зверненню Комітету з питань правової політики по змінам бюджету на цей рік хочу повідомити, що ми отримали і опрацьовуємо його. Разом з тим, хочу повідомити, що Міністерство фінансів діє відповідно до 19 статті Конституції України і не може самоособово зняти кошти з Вищої ради правосуддя і перекинути їх на іншу... з .... суду і перекинути їх на будь-яку іншу статтю видатків, адже ми не є головними розпорядниками. Якщо Вища рада правосуддя ініціює цей перерозподіл, надасть нам саме як ініціатор цього перерозподілу, ми опрацюємо і внесемо ці зміни на розгляд Кабміну і Верховної Ради.

Дуже дякую за увагу. Я готовий відповісти на питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз надам слово народному депутату Маслову.

Ну, по-перше, просто декілька коментарів. В рішенні комітету, що стосується бюджету-2021. Загальна потреба в додатковому фінансуванні, ну, це точно не 26 мільярдів. Тобто те, що я перерахував, це за мінусом Міністерства юстиції, тому що у них там була потреба, вона була обумовлена, якщо буде перевиконання бюджету, тобто я це взагалі не рахував. Те, що я нарахував – це 6,2 мільярда, ну, я так грубо порахував, по всіх органах судової влади. Ну, точно не 26.

Що стосується бюджету 2020 року і нашого листа, то ми розуміємо, що Міністерство фінансів самостійно не може прийняти ці рішення. Але звернення було останнє від мене як голови комітету на Прем'єр-міністра, тобто на Кабінет Міністрів. І ми почули, зараз у нас є представник, є Вища рада правосуддя, присутні, і вони зможуть прокоментувати цю ситуацію.

Денис Маслов, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, колеги. Дякую за виступ пану заступнику міністра фінансів.

Я хочу сказати, що Міністерство фінансів, Кабмін, вони регулюються не тільки статтею 19 Конституцією України. Тому вимушений зацитувати статтю 130 Конституції України: "Держава забезпечує фінансування та належні умови для функціонування судів і діяльності суддів. У Державному бюджеті України окремо визначаються видатки на утримання судів з урахуванням пропозицій Вищої ради правосуддя". З урахуванням пропозицій Вищої ради правосуддя! У зв'язку з цим у мене буде питання і до Вищої ради правосуддя.

А також рішення Конституційного Суду, хочу зацитувати його резолютивну частину від 2010 року щодо офіційного тлумачення статті 130 Конституції України, яку я тільки що зацитував. Чітко зазначено: "У Державному бюджеті України мають визначатися окремо для всіх судів України видатки на їх утримання не нижче рівня... – підкреслюю, – що надає

можливість незалежного здійснення правосуддя, з подальшим забезпеченням повного і своєчасного виділення таких видатків".

У зв'язку з вищезацитованим у мене питанням, по-перше, і до Вищої ради правосуддя, і до пана заступника міністра фінансів. Скажіть, будь ласка, чи одні надсилали, чи інші отримували свої пропозиції щодо фінансування судової гілки влади на 2021 рік? І чи не вважаєте ви, чи не вбачаєте ви порушення статті 130, а ще 126-ї? Тому що це гарантія фінансування, повного фінансування судової гілки влади, є однією з гарантій для суддів, для діяльності суддів, гарантія незалежності судової гілки влади - окремої гілки влади. Чи не вбачаєте ви закладення недофінансування в проекті бюджету як неконституційні дії, невідповідність Конституції України проекту бюджету в цій частині?

Дякую.

УЛЮТІН Д.В. Дякую за запитання.

Хочу сказати, що відповідно до Бюджетного кодексу Вища рада правосуддя надсилала нам свої пропозиції. Також слід зазначити, що відповідно до Конституції і Бюджетного кодексу Міністерство фінансів опрацювали ці видатки. Ми можемо, в принципі, подивитись і різними статтями Конституції користуватись. Разом з тим, хочу сказати, що в Конституції вказано, що виключно законом про Державний бюджет визначаються доходи і видатки державного бюджету.

Більше того, хочу сказати, що сума, яку ми закладаємо, вона достатня для виконання функцій і задач, поставлених перед судовою адміністрацією. А це дасть можливість – сума, яка закладена, – забезпечити грошове забезпечення, заробітну плату місцевого суду на рівні 106 тисяч гривень, заробітна плата, апеляційного суду на рівні 212 тисяч гривень, Вищого антикорупційного суду – 227 тисяч заробітна плата на місяць, Верховного Суду – 400, Конституційного Суду – 430. Я не думаю, що такі рівні

заробітних плат якимось чином можуть вплинути на незалежність судової гілки влади.

Враховуючи це, а також те, що державний бюджет має бути таким собі балансом між усіма тими видатками і тими пріоритетами держави, які мають фінансуватися державою, суми 19 мільярдів гривень, яка передбачена на наступний рік, ну, є, можливо, недостатньо, але точно не замало.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Ватрас. Потім – ще раз Маслов... Маслов, Ватрас, Бабій.

МАСЛОВ Д.В. Пане головуєчий, якщо дозволите. У мене було запитання і до Вищої ради правосуддя, тому що мені цікаво, коли вони надавали свої пропозиції, і те, що вони мали можливість ознайомитись з проектом бюджету. Чи дійсно вони на сьогоднішній день вважають, що закладеної суми достатньо для того, щоб виконати статтю 130 в тому числі Конституції України і статтю 126 Конституції України, і забезпечити нормальне, достатнє фінансування судової гілки влади, для того щоб вона ефективно могла виконувати свої функції та гарантувати незалежність судів?

А для пана заступника міністра фінансів хочу пояснити. Я думаю, що по зарплатам вам і Вища рада правосуддя задасть, відповідь. А що стосується незалежності судової гілки влади, то ви помилково її ототожнюєте виключно з забезпеченням грошовим суддів. Тому що є працівники апаратів судів, які працюють, є органи, які працюють в судах. І це все разом і складає судову гілку влади. Також органи суддівського самоврядування, органи суддівського врядування. Це має працювати разом, і суддя не у вакуумі працює, там є ще поточні видатки забезпечення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте таким чином. Якщо було питання до Вищої ради правосуддя, Андрій Анатолійович Овсієнко, будь ласка, вам слово. І, будь ласка, для стенограми представте всіх, хто присутній, а то я не всіх бачу. Бачу пана Маловацького, але... якщо можна.

ОВСІЄНКО А.А. Доброго дня, шановні колеги, шановні народні депутати! На засіданні комітету наразі в режимі онлайн присутній я як Голова Вищої ради правосуддя, заступник Голови Вищої ради правосуддя Маловацький Олексій Володимирович, член Вищої ради правосуддя Блажівська Оксана Євгенівна.

Наразі хочу прокоментувати кількома тезами. Почну з того, що Вища рада правосуддя від початку бюджетного процесу щодо 2021 року у співпраці з Державною судовою адміністрацією України відповідно до реалізації своїх конституційних повноважень неодноразово звертала увагу на підходи щодо формування бюджету фінансування судової системи на 2021 рік. В числі одного з основних зауважень, які лунали від Вищої ради правосуддя, зокрема питання стосувалося абзацу 6 статті 7 проекту Закону про Державний бюджет на 2021 рік щодо встановлення окремого розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який буде застосовуватись виключно для визначення базового розміру посадового окладу судді. Зокрема, Вища рада правосуддя наголошувала, що такого роду підхід суперечить вже усталеній практиці Конституційного Суду, який визначав, що внесення змін до законодавчого регулювання питань оплати праці суддів, зокрема, може бути здійснено виключно шляхом внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів". А стаття 135 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" визначає підхід і схему нарахування суддівської винагороди. І така суддівська винагорода розраховується, базовий оклад розраховується виключно з прожиткового мінімуму, встановленого на 1 січня відповідного року.

Тому такого роду зміна підходу до нарахування суддівської винагороди і закладена в основу механізму зменшення видатків на фінансування судової системи через формування відповідно фонду оплати праці суддів та працівників апарату судів.

Тобто такого роду підхід, на думку, зокрема, Міністерства фінансів, дозволяє зменшити дефіцит бюджету загалом і видатки на фінансування судової системи. Похідним від цього відповідно є питання нарахувань на фонд оплати праці, тобто обов'язкових платежів, які здійснюються при виплаті заробітної плати. Таким чином, формується штучно зменшена потреба у видатках, на оплату праці суддів зокрема.

Щодо оплати праці працівників апаратів судів. Як слушно зауважили народні депутати, не судді здійснюють правосуддя самі по собі, здійснює правосуддя суд. І у суді працює апарат. Чисельність працівників апаратів судів складає близько 25 тисяч осіб. І забезпечення належних умов фінансування оплати праці працівників апарату є не менш пріоритетним, аніж фінансування оплати праці суддів, щодо яких існує конституційна гарантія в контексті незалежності судді щодо його оплати праці, суддівської винагороди.

Так от, нещодавно мені на очі попалась роздруківка, розшифровка щодо нарахування по оплаті праці секретаря судового засідання одного з судів. Так от, за листопад, якщо не помиляюсь, ця сума склала трошки більше 4 тисяч гривень. Це той факт, який ми маємо на сьогодні, коли кажемо про достатність фінансування судової системи для забезпечення, зокрема, видатків на оплату праці.

Щодо фінансування питання поточних видатків, тобто ті видатки, які безпосередньо покликані забезпечити відправлення правосуддя судами. Вже не один місяць від численних судів надходять звернення щодо відсутності коштів на відправлення поштової кореспонденції. А це і судові повістки, це і судові рішення, які ухвалюються. І відповідно є вимога для набрання ними законної сили – це вручення тим сторонам або учасникам, які не приймали

участь у судовому засіданні. І це питання знаходиться на сьогоднішній день у критичному стані.

Ці цифри, за основу які бере Вища рада правосуддя при опрацюванні і зверненні як до Кабінету Міністрів України, зокрема до Прем'єр-міністра України, так і до комітетів Верховної Ради, розрахунки, які покладаються в основу, – це розрахунки Державної судової адміністрації України. У свою чергу, Державна судова адміністрація відштовхується від тих запитів судів, які формують відповідно бюджетні запити в цілому.

І от непридумана історія щодо того обсягу видатків, які потребує судова система, ґрунтується, насамперед, на тій кількості судових справ, які перебувають у провадженні судів. Ця кількість судових справ є чималою, і вона вимагає відповідно належного процесуального оформлення кожної процесуальної дії. Тим і обумовлена така велика сума видатків на фінансування поточних видатків, щодо відправлення правосуддя зокрема. Це якщо коротко прокоментувати позицію Міністерства фінансів з цього питання.

Хочу нагадати, що, дійсно, 24 вересня 2020 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні проект Закону про Державний бюджет на 2021 рік, і в тому числі, зокрема, і з цих питань звернув увагу на неприпустимість такого підходу до законодавчого регулювання питань фінансування судової системи.

Тому Вища рада правосуддя весь період бюджетного процесу цьогоорічного звертала увагу неодноразово разом з Державною судовою адміністрацією на неприпустимість такого роду підходу до формування видатків на оплату праці і суддів, і працівників апаратів судів, а також забезпечення інших поточних видатків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАСЛОВ Д.В. Пане голово, я одне коротке уточнення. Те, що я просив, конкретну відповідь. На вашу думку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від кого відповідь, будь ласка?

МАСЛОВ Д.В. Від Вищої ради правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

МАСЛОВ Д.В. На вашу думку, чи відповідають закладені параметри бюджету, або закладені видатки в бюджеті на 2021 рік, положенням в тому числі статті 130 Конституції України щодо достатності фінансування забезпечення судів, судової системи, судової гілки влади? От, на вашу думку, відповідає чи ні?

ОВСІЄНКО А.А. Ну, безумовно, не відповідає. Тому що почав свою відповідь я з того питання, що порушення базового принципу, який формує питання незалежності, підходу до забезпечення незалежності судді – це питання законодавчого врегулювання механізму оплати праці. Тому зміна законом про Державний бюджет системи і механізму оплати праці, судді зокрема, ми зараз говоримо про конституційну гарантію щодо судді, вона вже неодноразово Конституційним Судом оцінювалась з точки зору конституційності такого підходу.

МАСЛОВ Д.В. Дякую.

_____. Дозвольте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. Давайте таким чином. Для того, щоб у нас була все ж таки якась модервана дискусія, я зараз надам слово для

відповіді першому заступнику міністра фінансів. Потім слово просив народний депутат Ватрас. Якщо буде питання – тоді відповідь. І потім – народний депутат Бабій. І хто ще з народних депутатів хоче взяти участь, щоб ми зараз...?

Добре. Тоді пане Денис Улютін, будь ласка, вам слово.

УЛЮТІН Д.В. Дуже дякую.

Щодо позиції Вищої ради правосуддя, чи їх коментаря. Дивіться, я хочу сказати, що жодних підходів і жодних програм міністерство не змінювало. Ми не змінювали ніякі базові закони, і тим паче не призупиняли дію базових законів, які визначають фінансову незалежність судів.

Хочу сказати, що враховуючи кризу, ми всі зараз з вами знаходимось у кризовій ситуації – коронакриза і її вплив на економіку держави, – прожитковий мінімум заморожений на рівні 2,102 для всіх, без виключення, прив'язаних до прожиткового мінімуму заробітних плат, як держслужбовців, так і інших посадовців, зарплата яких прив'язана саме до прожиткового мінімуму.

Щодо працівників апарату – це держслужбовці, звичайні держслужбовці. І вони якраз в тих же самих умовах, як і держслужбовці того ж самого Міністерства фінансів або будь-якого іншого органу, де працюють державні службовці. І на них також поширюються ті ж самі обмеження, як і на інших працівників.

Щодо виплати - те, що наводив Голова Вищої ради правосуддя, - про те, що є платіжка, яку він бачив, на суму менше 4 тисяч гривень. Хочу сказати, що оклад провідного спеціаліста (це найнижча категорія спеціалістів – провідного спеціаліста) в районі 4 тисячі 670 гривень. Мінімальна зарплата з вересня – 5 тисяч, менше 5 тисяч ніхто не отримує. Тому це або неповний день, або людина хворіла, або якимось іншим чином вона не пропрацювала повний місяць, і тому вона отримала цю заробітну плату. Можливо, 3 дні пропрацювала. Тому я не можу, таким чином, говорити.

Щодо недостатності коштів. Хочу сказати, що саме Державна судова адміністрація є головним розпорядником коштів по судам. І "Перехідні положення" Бюджетного кодексу дають по саме Державній судовій адміністрації України у межах загального обсягу загального спеціального фонду перерозподіляти кошти для того, щоб вони їх максимально ефективно використовували.

Щодо кореспонденції і відправки листів, цю проблему ми знаємо, вона аналогічно торкається і нас. І в першу чергу це пов'язано з тим, що вартість відправки одного листа надзвичайно висока. Проте ми як Міністерство фінансів не можемо вплинути на вартість поштового відправлення "Укрпошти".

Тому і той проект, який ви розглядали, він нам надзвичайно подобається - те, що уйти в XXI столітті від відправки паперових повідомлень і перейти до електронних повідомлень, в тому числі і.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денис, ви знаєте, питання, пов'язане із нестачею видатків на пошту у 2020 році, – це питання, яке пов'язано з тим, що судова система була недофінансована при прийнятті бюджету на 2020 рік на 5 мільярдів. І те, що при секвестрі бюджету був доданий один мільярд, а на 4 мільярди система якимось чином пропрацювала до кінця року, але в такому режимі, в якому не може судова влада працювати, щоб не було грошей на відправлення поштової кореспонденції і так далі. Тобто це ж не тільки питання того, що в якійсь іншій інституції немає грошей.

Я передаю слово народному депутату Ватрасу. Будь ласка, пане Володимире.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, шановний заступник міністра фінансів, шановні присутні! Я хотів би повернутися до того, що якщо ми сьогодні знову ж таки не вирішимо проблему, яку підняв комітет, ми наступимо на ті "граблі", на які ми наступили у минулому році.

Я хочу нагадати, що рік тому нам міністр Маркарова обіцяла дофінансувати судову систему. І ми проголосували в другому читанні та в цілому Закон про Державний бюджет за умови, що таке фінансування відбудеться. Натомість що ми маємо через рік? У першому читанні мої правки, народного депутата Маслова, народного депутата Торохтія щодо дофінансування судів загальної юрисдикції, адміністративних судів, Господарського суду міста Києва врахували нібито частково за умови, що в подальшому Кабінет Міністрів відшукає ці кошти.

На сьогоднішній день нам повідомили, що... Ну, як же ж врахували ці правки частково, якщо ми їх не бачимо вже в тексті законопроекту до другого читання? Тому я вважаю, що якщо ви нагально не вирішите цю проблему, наша судова система в наступному році... Ну, я не знаю, чи вона витримає 6 місяців в такому режимі роботи.

І ви ж подивіться, що ми зробили з суддями, що ми зробили з помічниками, що ми зробили з секретарями. В період COVID ми зрізали заробітну плату до 36 тисяч гривень, тому що виходили з того, що нам якимось чином потрібно виходити з цієї ситуації. Натомість жоден суддя не пішов, наскільки мені відомо, на лікарняний, і судді продовжували відправляти правосуддя, незалежно від того, була хвороба, не була, заражались, хворіли і працювали. Те ж саме стосується і правоохоронних органів.

З приводу платіжки, про яку говорили. Я також бачив платіжку одного з районних судів Хмельницької області, до якого маю відношення. То людина, яка відпрацювала повний місяць, на руки отримала 3 тисячі 700 гривень за листопад, з них: 700 гривень авансу і 3 тисячі гривень основної заробітної плати.

Ви говорите про те, що нам треба переходити на "Електронний суд". Так, безумовно. І ви ж бачите, що ми готуємо законопроекти, працюємо в цій частині. Але, вибачте, будь ласка, як повідомити належним чином бабусю в селі, у якої немає Інтернету? Це тільки виключно шляхом направлення

судової повістки, щоб листоноша її принесла і вручила. Тому, в будь-якому випадку, і на поштові витрати потрібно закладати кошти. Якщо ми цього не зробимо, про який незалежний і справедливий суд ми можемо говорити в нашій державі?

І інше питання, яке я хотів би підняти, і щоб і заступник міністра фінансів звернув увагу, і інші колеги. Неодноразово до нас звертаються представники Верховного Суду України. На сьогоднішній день у Верховному Суді України є 9 суддів і 66 державних службовців. З 1 липня 2018 року їм не виплачується ні суддівська винагорода, ні заробітна плата. Незрозуміло, куди ці кошти направляються, де вони депонуються. Люди підуть до Європейського суду з прав людини, однозначно виграють цю справу проти України. І знову ми прозвучимо, в лапках, як не зовсім демократична і не зовсім соціальна держава.

Тому я прошу звернути вашу увагу на те, що це питання, можливо, вирішити і в цьому році, стосовно виплати суддівської винагороди і заробітної плати працівникам Верховного Суду України? І, можливо, закласти в Законі про Державний бюджет - уже, мабуть, запізно про це говорити, бо ми вже в другому читанні, - їх фінансування в наступному році?

Дуже прошу звернути на це увагу. І якщо Комітет правової політики не підтримає суддів, не підтримає судову систему, то, ну, мабуть, ми тоді не там працюємо, де ми маємо працювати. Просто уряд отримає від нас адекватну реакцію під час голосування. Ну, і мабуть, це буде не зелена кнопка на табло.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.

Я саме про це говорив неодноразово і Прем'єр-міністру, і міністру фінансів, що багато членів комітету, вони не зможуть підтримати бюджет 2021 року саме в такій редакції, тобто без належного фінансування судової влади. І запрошення ваше, і представників судової влади на це засідання комітету – це ще одна спроба все ж таки достучатися до того, що Комітет

правової політики буде займати принципову позицію з цих питань. Тому що минулого року ми вже через це проходили.

У мене є така пропозиція. Ще був народний депутат Бабій, який просив слово. А потім, якщо можна, ви, пане Денисе, відповісте на всі питання. І потім я буду пропонувати надати слово представникам судової влади. Тому що у нас ще багато питань попереду.

Пане Романе, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане Андрію.

У мене питання, можливо, співзвучне з тим, що вам попередній колега задавав мій. Дивіться, ви нам в доповіді своїй представили як, скажімо так, досягнення своєрідне, що ви зберегли фінансування на рівні 2020 року і що ви не зменшили під час 2020 року фінансування, на відміну від якихось інших статей бюджету. Але ж, я думаю, коли вже нагадували вам, я ще раз нагадаю: ви ж маєте знати, що в бюджеті-2020 була вже изначально недофінансована судова система. І нам обіцяли, що за результатами першого кварталу внесуться відповідні зміни і необхідна сума біля 5 мільярдів буде дофінансована. Цього зроблено не було. Було дофінансовано меншу суму. Ну, і зараз стидно говорити про досягнення бюджету-2021 тим, що «ми зберегли на рівні попереднього року, ми не скорочували» і так далі.

Ви ж бачите чудово, яка ж зараз ситуація. Правосуддя фактично зупиняється, на відправку немає грошей. Відповідно не повідомляються сторони про судові засідання, неможливо відправляти правосуддя. І вже ситуація.... *(Не чути)* судової гілки влади поправляють, по-моєму, більше ніж 60 суддів заявили, що вони припинили відправку кореспонденції по Україні. Ну, це явно недопустима ситуація.

І мені дивно, чому Мінфін при пропозиціях до бюджету-2021 ці моменти зовсім не врахував. Може, ви поясните? Може, в цьому якась інша причина? І, в той же час, там знаходяться гроші на фінансування, ну, вибачте,

не хочу нікого образити, але на фінансування серіалів, монастирів і таке інше, і тому подібне.

Другий момент. Ви говорите про те, що заклали в бюджет-2021 збільшення фінансування винагороди для суддів з розрахунку 600 нових суддів. Але ж ви, мабуть, знаєте, по меншій мірі, маєте знати, що кадровий дефіцит набагато більший. А що буде, якщо призначать півтори тисячі суддів? Біля двох тисяч суддів, якщо я не помиляюсь, біля двох тисяч вакансій є вільними і вони потребують нагального заповнення. От що тоді робити, в тому випадку? Судді не будуть отримувати зарплати? То про яку незалежність тоді можна говорити?

Далі. Підтримую абсолютно думку колег, думку ВРП, що судова система – це не лише судді. Судова система – це апарат, це ті самі видатки розвитку, які зовсім, я так розумію, не передбачені. Тільки найбільш нагальні, на добудову якихось приміщень, якщо не помиляюсь, на ремонти. І ви говорите, що треба, так, дійсно, вводити електронний спосіб комунікації між сторонами, чим економити на "Укрпошти" і так далі. Ну, вибачте, якщо ДСА не фінансувати на розвиток електронної системи, то як ми можемо ввести оцей електронний обіг всередині судової системи, якщо ви не фінансуєте відповідні програми? І як їх розвивати і запроваджувати, і таке інше?

Тобто по суті ЄСІТС, про який там всі говорять, що треба, Президент оголосив наступний рік роком переходу на повну діджитал-комунікацію між всіма органами державної влади, і в той же час зовсім не закладаються гроші на цю статтю видатків, яка є конче необхідною, яка призведе знову ж таки до економії бюджетних коштів, з урахуванням скорочення поштових видатків.

Я прошу прокоментувати ці моменти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Пане Денис Улютін, будь ласка.

УЛЮТІН Д.В. Дякую. Важко щось додати. Дивіться, на наступний рік на капітальні... Почнемо з кінця. На наступний рік передбачено близько 500 мільйонів гривень на капітальні видатки. Крім того, передбачені доходи спеціального фонду в районі 3,4 мільярди гривень, які можна витратити в тому числі на розвиток, на заробітні плати. І враховуючи, що спеціальний фонд, він не прив'язаний до загальних видатків, ви можете їх використовувати по мірі надходжень: якщо більше прийде, то більше потратити.

Щодо видатків. Тут, дивіться, це не те що Міністерство фінансів проти того, щоб фінансувати судову владу. Просто коли Міністерство фінансів отримує ресурс, а це виключно ресурс, який генерує економіка держави, наступний рік 4,5 трильйонів – це ВВП. Ми можемо через бюджет перерозподілити на всі, всі повністю, зведений бюджет, півтора трильйони. Видатки державного бюджету – це 1 мільярд 200. І якраз частина цих видатків – це оборона, безпека. Частина цих видатків – це охорона здоров'я, освіта. І якщо ми наразі маємо такі доходи, для того щоб збільшити вам видатки, нам просто треба у когось забрати ці видатки. Тобто якщо ви вважаєте за потрібне, ми можемо показати, наприклад, всю "розбивку", ви бюджет також бачите, просто треба буде у когось забрати.

Якщо є бажання забрати у культури - о'кей, це рішення народних депутатів: заберемо у культури і додамо судовій системі. Якщо треба забрати у медицини – заберемо у медицини, передамо знову ж таки судовій системі. Ну, тобто Міністерство фінансів, ми розуміємо те, чим живе судова система, які є проблеми в судовій системі влади. Але, знову ж таки, просто додати зверху те, що не може бути профінансовано, це просто лишати такі нереалізовані сподівання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, я бачу, що тут не дуже конструктивний у нас діалог відбувається. Я перепрошую за цю мою особисту позицію наразі.

Ще хоче ще раз народний депутат Маслов. Будь ласка. Потім є пропозиція передати слово представникам... А, далі – народний депутат Павліш. І потім представникам судової влади, тому що вони вже всі мене тут інформують, що хочуть взяти слово.

Народний депутат Маслов, якщо можна, коротко.

МАСЛОВ Д.В. Дуже коротко. Перша позиція: фінансування судової гілки влади, воно не дискреційне. От скільки потрібно судовій гілці влади, воно має бути профінансовано. Це гарантовано Конституцією України. Перша позиція, посил.

Другий посил. Я особисто подавав пропозицію: зніміть з доріг ті 5 мільярдів, які була необхідність, або менше, так, якщо ви чітко знаєте, скільки менше. Була чітка пропозиція: знімайте з доріг, передавайте на судову гілку влади. З дорогами і без судів ми можемо тільки на дикий Захід потрапити, на дикий Захід, але не в Європу. Все, крапка. Нічого з того не було зроблено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денис. Підтримую повністю пропозицію. Тому що саме про це говорили народні депутати, які відповідні правки подавали, і говорили про це в тому числі на засіданні комітету.

Тому перепрошую, пане Денис Улютін, що тут говорити про те, згадувати про медицину, культуру чи оборону, я думаю, що буде не дуже доречно, тому що жоден член комітету не подавав таких правок. І коментувати таким чином, я думаю, що не дуже коректно.

Народний депутат Павліш, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. У мене є також коротка пропозиція. Якщо нам пропонують.... то у мене пропозиція, щоб... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, я не почув пропозицію. Там щось було зі зв'язком. Будь ласка, повторіть ще раз.

ПАВЛІШ П.В. Якщо нам пропонують знайти кошти і пропонують, щоб ми з когось зняли, то я якраз пропоную, щоб зняти ці кошти з фінансування витрат уряду - Кабінету Міністрів. Тоді, я думаю, уряд швидко почне якимось більш цілеспрямовано вивчати цю проблему і собі вони кошти найдуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Також гарна пропозиція.

Шановні колеги, я хочу передати слово представникам судової влади. У мене є така пропозиція. Ще раз просить слово Вища рада правосуддя. Потім я пропоную надати слово Голові Верховного Суду пані Валентині Іванівні Данішевській. Потім Богдан Сильвестрович Моніч також просить слово. І я так розумію, що Сергій Чорнуцький від Державної судової адміністрації.

Будь ласка, Андрій Анатолійович Овсієнко.

МАЛОВАЦЬКИЙ О.В. Дякую. Якщо можна, я за нього виступлю? Заступник Голови Вищої ради правосуддя Маловацький Олексій Володимирович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олексій Володимирович.

МАЛОВАЦЬКИЙ О.В. З метою економії Інтернету і швидкості хотів звернути увагу Міністерства фінансів на наступні питання.

Вища рада правосуддя ще у минулому році і в цьому році направила всім міністерствам, всім представництвам іноземних держав і міжнародних організацій попередження про те, що у вересні місяці у вигляді щорічної доповіді про стан незалежності судової влади – те, що питали народні депутати, – і звернули увагу, що, починаючи з вересня, буде

недофінансування судової системи. До кризи ще, до кризи COVID, ще у двадцятих числах березня це було відомо Міністерству фінансів беззастережно.

Я також пропоную Міністерству фінансів ознайомлюватись з документами судової влади на сайті Вищої ради правосуддя, але ми будемо спеціально спамити і відправляти повторно. Це перше.

Друге. Шановні народні депутати, Міністерство фінансів, звертаю увагу: жодної діджиталізації не може відбутися, тому що у ДСА немає грошових коштів на оплату послуг Інтернету. Зараз пропускна здібність Інтернету впала до мінімуму. Тепер навіть відеоконференції в судах, місцевих, забудьте про Верховний Суд, забудьте про суди... антикорупційний поки що, забудьте про спеціалізовані суди, ми говоримо про суди першої інстанції. Це ті суди, які розглядають справи в тому числі виборців, в тому числі виборців. Так от, в судах першої інстанції, не спеціалізованих, немає можливості зараз проводити засідання в режимі відеоконференцій.

Також це стосується безпосередньо осіб, які знаходяться, тримаються під вартою. Тим особам обмежено право доступу до правосуддя. І знову нам в черговий раз Європейський суд зверне увагу, що ми цілеспрямовано порушуємо право особи на захист. Це ж не тільки питання щодо судової влади. Це два. Тому треба, щоб було всім чітко зрозуміло, це ж не тільки марки.

І третє, на завершення. Будь-які законодавчі ініціативи прогресивного характеру при відсутності мінімального фінансування не дадуть ніяких результатів. Ну, не буде це працювати, тому що нема кому працювати.

І далі хочу звернути увагу: так, у нас є проблема з адмініструванням. У нас немає чіткого адміністрування, у нас немає чіткого розуміння витрат і у нас немає чіткого навантаження.... Ми над цим також працюємо і закликаємо всіх працювати з нами.

Поряд з тим, зверніть увагу, будь ласка, що навіть зараз строка витрат на суддівську винагороду і на винагороду помічникам суддів розділена. Так, мені здається? Міністерство фінансів може на це звернути увагу. Тобто в цій частині вони розділені. Тепер апарати судів звертаються, це не тільки про платіжки. Кожен день, у нас 528 судів у країні. Відкиньте три суди: Верховний Суд, спеціалізований суд, антикорупційний суд і його палату. Три суди відкиньте - от 526 судів. 526 судів, із них до нас звернулись з апаратом приблизно 200 судів, звернулись про недостатність фінансування, з повідомленням про припинення повідомлення сторін про розгляд справ. Ми обов'язково завтра зберемо ці листи, я підберу, і ми відправимо це у Міністерство фінансів. Це не питання про одну платіжку. Це питання про системну проблему.

Навіть якщо ми зараз якось доживемо, то у наступному році, а я так розумію, буде введено карантин додатковий, відправлення правосуддя в країні буде зупинено, унеможливлено. І виникне знову запитання: а хто за це відповідає? А за це відповідає Вища рада правосуддя. А чому? А тому що такої можливості і спроможності немає. Дуже проста...

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, тут хтось дуже цінну інформацію нам надає. *(Загальна дискусія)*

Я вже вимкнув. Будь ласка, Олексій Володимирович, продовжуйте.

МАЛОВАЦЬКИЙ О.В. Я звершую. Тому до цього питання підійти треба не просто ситуативно, що можна перерозподілити. Я не фінансист, але я бачу ту ситуацію, яка існує. І це ж ситуація не сьогоднішнього дня. Не сьогоднішнього дня, ще у минулому році голови касаційної інстанції, Голова Вищої ради правосуддя тодішній, Голова ВККС коли був, Голова ДСА звертались і звертали увагу, що буде проблема. А проблема в чому? Ну, давайте тоді вже бути чіткими. Проблема в тому, що в минулому році в

бюджет заклали винагороду, але не заклали обов'язкових платежів на цю винагороду. І що ми тепер маємо? А ми тепер маємо, що суди, виплачуючи грошові кошти, закладають "кредиторку" по сплаті обов'язкових платежів. Ну давайте чітко зрозуміємо.

Тобто, що ми маємо? На наступний рік перейдуть не задоволені, або, скажімо так, не виконані вимоги бюджету щодо судів. Ми погасимо, вірніше, суди погасять спочатку вимоги бюджету по обов'язковим платежам - і знову виникне проблема про заробітну плату. Тобто ми будемо знаходитись... і це проблема не перерозподілу. Це ж проблема про фінансування, а взагалі планування цього фінансування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексій Володимирович.

Пане Денис, будь ласка, Денис Улютін.

УЛЮТІН Д.В. Дякую. Я розумію біль і Вищої ради правосуддя, і народних депутатів профільних. Але, дивіться, ДСА тут - головний розпорядник коштів. Вони мають визначати і дивитись на ефективність витрачання коштів по системі. Якщо в якомусь одному є суді, перекидати туди кошти. Це ефективно управління коштами. Для цього і робили ДСА головним розпорядником саме в системі цих судів. Тому Міністерство фінансів не може фізично спуститись до рівня кожного районного суду і подивитись, чому саме на тому рівні є проблема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми обов'язково надамо слово заступнику Голови Державної судової адміністрації.

Зараз надаю слово Валентині Іванівні Данішевській. Будь ласка.

ДАНІШЕВСЬКА В.І. Дякую.

Шановні народні депутати! Пане заступник міністра фінансів, колеги! Я не хочу повторюватися, адже так швидко плине час і вже багато дійсно правильних речей сказано з приводу дохідності дофінансування судової системи. Я би хотіла, можливо, привернути увагу ще до одного ракурсу. Не буду зараз говорити про забезпечення оплати праці, а хочу все ж таки звернути увагу на забезпечення здійснення правосуддя. Чи ми все ж таки плануємо його забезпечувати, чи ні?

Як я вже наголошувала, до судів надходить щороку 4 мільйони звернень. Це означає, що, як мінімум, для одного засідання - це вже нам потрібно 10 мільйонів відправлень. На сьогодні не лише на марки і конверти немає коштів, щоб повідомити сторін. Суди, звісно, приймають, вживають всіх заходів для того, щоб різними способами повідомляти сторін. І тоді, коли вони з'являються, проблем немає, бо немає витрат, але забезпечуються гарантії людей. Якщо ж вони не з'являються, ми наражаємося на порушення їхніх прав, на скасування майбутніх судових рішень не лише судами нашими, алей, можливо, й Європейським судом.

Але я б хотіла ще привернути увагу до того, що на сьогодні вже справи не можуть пересилатися з місцевих судів в апеляційні, до Верховного Суду. Нам вже йдуть повідомлення про те, що на наші запити надіслати справу до Верховного Суду суди відмовляються... не відмовляються, а повідомляють нам, що «ми не можемо це робити, якщо ви можете прийняти таким чином, то ми будемо надсилати наложеним платежем». Тобто для того, щоб Верховний Суд сховався на пошту, там сплатив кошти і отримав справу.

Я думаю, що заступник міністра фінансів чітко розуміє, і він на цьому наголошував, що такий перерозподіл коштів неможливо, щоб хтось за когось щось оплачував. Тобто здійснення касаційного перегляду, апеляційного перегляду може просто зупинитися у зв'язку з тим, що неможлива передача справ. Тож не потрібно нам переключати увагу лише на оплату праці, йдеться про забезпечення гарантій людей.

Сьогодні на засіданні комітету ми вже розглядали законопроект, який пропонує зменшити ці гарантії і захистити начебто суддів від того, що вони будуть неналежним чином повідомляти сторін. Да, суди будуть з цим погоджуватися, адже якось треба здійснювати правосуддя. Між Тим, таке порушення прав не буде прийматися до уваги, скажімо, в Європейському суді або навіть на рівні касаційного суду.

Тому мені здається, що ми беремо судовий збір, максимальний розмір судового збору по деяких справах сягає аж 700 тисяч гривень. І та особа, яка сплачує 700 тисяч, 70 тисяч, тисячу гривень, вона може розраховувати бодай на якогось конверта, який має прийти з суду, на те судові рішення, яке суд прийме в її справі і таке інше. Люди оплачують ці судові послуги, оплачують, тому зобов'язані, можуть вимагати від держави забезпечення їхніх прав.

Тому ці загальні видатки на обслуговування судового процесу - це найважливіше зараз, і на це саме якраз грошей зовсім немає. Перерозподіл за відсутності належного фінансування нам може на день, два, три забезпечити якусь таку стабільність, і не більше, і не більше, до Нового року просто немає вже нічого.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валентина Іванівна.

Я надаю слово Богдану Сильвестровичу Монічу, голові Ради суддів України.

МОНІЧ Б.С. Добрий день, шановні колеги! Денис Валерійович, ну просто таке враження, що у нас якесь дежавю. І, шановні народні депутати, ми говоримо про одне й те саме: про якісь цифри, про якісь перерозподіли, про неефективне використання коштів і тому подібне. Ну немає на сьогоднішній день у мене інформації про те, що ДСА неефективно використовує кошти. Якщо вона це робить, це питання правоохоронних органів і питання Рахункової палати.

Є цифри конкретні, ми їх змушені згадувати. Чому? Тому що в тому році ми просили 24 мільярди - виділили 14,6. Пообіцяли не 5,9, як говорили окремі народні депутати, а взагалі 6,25. Додали 1,1 мільярда, при цьому на суддях у неконституційний спосіб зекономили ще 1,2 мільярда.

Сьогодні ви нам на наступний рік... Взагалі знаєте, скільки коштів потрібно, якщо взяти і заповнити всю штатну чисельність суддями? 40,7 мільярда гривень потрібно на те, щоб от судовій владі було добре. Ми просимо такі кошти? Ні, ми не просимо.

Наразі фактично запропоновано Мінфіном 15,6 мільярда. Я тут говорю виключно, я тут підтримую Олексія Володимировича, виключно - послухайте мене, будь ласка, - про суди першої і апеляційної інстанції. Я чую, що Верховний Суд просить якісь кошти, ВРП як окремий розпорядник так само просить кошти. Але давайте хоча б зосередимося на судах першої апеляційної інстанції. Фактично це сума, яку ви нам дали на цей рік, фактично це на рівні цього року. Ми бачимо ось останній квартал, що це біда: суди зупиняють здійснення правосуддя, коштів не вистачає ні на що. Ви фактично вже говорите про те, що ми маємо повторити те, що маємо в цьому році. Може так бути? Не може так бути.

Що ж ми просили? Отам, де народні депутати, де комітет підтримав, де бюджетний комітет так само підтримав, ми попросили всього-навсього 5,6 мільярда гривень. 5,6. Ви говорите, що це не є можливо. При цьому ви озвучуєте про те, що на наступний рік прожитковий мінімум буде 2,102. Якщо взяти навіть розрахунки, які дає ДСА, то це вже... Табличку вам давали, мені давали, ВРП давали. Якщо буде це 2,102, то нам потрібно 4 мільярди. От я вже вам кажу, от 1,6 мільярда вже скоротилося. Скажіть, будь ласка, це судова гілка влади має це все шукати?

Ви говорите про працівників апарату, наприклад, що хтось там неефективно використовує кошти. Та візьміть, будь ласка, фонд оплати праці на суддів, поділіть його на кількість суддів, візьміть той фонд оплати праці, який на апарат, і картина стане ясна.

На сьогоднішній день, коли два роки тому назад працівник апарату отримував у середньому 13 тисяч гривень, на сьогоднішній день середня зарплата, ви пропонуєте, 7-8 тисяч.

На сьогоднішній день тих видатків, які пропонує Мінфін, коли у нас 25 тисяч працівників, ви даєте на 22 тисячі. Давайте ми тоді офіційно скажемо, що це позиція Міністерства фінансів, що 3 тисячі працівників апаратів судів треба звільнити.

На сьогоднішній день у нас в системі 5 тисяч 200 суддів. Ми очікуємо, що хоча б 6 тисяч ми наберемо, а там навіть на 5200 немає коштів. То давайте ми чітко скажемо, що ніякої судової реформи не буде, нових суддів ніхто добирати не буде. У нас немає просто на це коштів.

Ви знаєте, у нас була колись така історія, коли один Голова Верховного Суду пригрозив скласти протокол за неповагу до суду на одного міністра фінансів, коли формувався Закон про Державний бюджет, але до цього не дійшло, тому що після цього Мінфін тодішній зрозумів, що на судову гілку не можна виділяти так кошти, по залишковому принципу, і до цього не дійшло.

Я не знаю, як до достукатися, шановний Денисе Валерійовичу. Передайте, будь ласка, своїм колегам: народні депутати в цьому комітеті - вони нас підтримують. Не може так бути, ми ніколи не заглядаємо в чужу кишеню. 27 мільярдів на культуру (я читаю у засобах масової інформації), на суди у нас коштів немає. На дороги так само було запропоновано, зняти з фінансування доріг якусь частину суми. Ну невже не можна? Ми вже дійсно, вибачте, ужимаємось, як можемо. Але ця спроба ужатися, як пропонує Міністерство фінансів, воно загрожує, що судова гілка ляже в наступному році.

Я вас прошу просто, якщо ми тут все ж таки зібралися, давайте... Я готовий зустрічатися, скільки завгодно, але таке враження, що ми говоримо і пояснюємо якісь прості речі один одному.

Ви говорите, що Мінфіну так само торкнулась проблема кореспонденції. Ну неправда, тому що я не думаю, що Мінфін і Кабмін стільки відправляє кореспонденції, як це роблять суди при розгляді справ. Це іншого рівня проблема.

Тому я все ж таки закликаю врахувати позиції комітету - і віднайти, я ще раз кажу, що це мінімально критична сума, яка взагалі нам не дає розвиватися. Це просто дасть можливість виплатити заробітну плату людям і стримати, щоб люди просто не звільнилися. Або давайте ми чітко озвучимо працівникам апарату: у вас заробітна плата 6 тисяч, чи як ви там говорили, 4 тисячі і так далі. Можливо, суддям давайте озвучимо, що суддям треба за власний рахунок піти на півроку. Дивіться, теж ідея. Одразу зекономимо велику кількість коштів.

Я вас дуже прошу все ж таки, це мінімальні цифри, які на сьогоднішній день нам потрібні. Я говорю зараз саме про суди першої і апеляційної інстанції. Я впевнений, що при бажанні Мінфін знайде ці кошти.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Сильвестровичу.

Я повністю погоджуюся з вами, і також впевнений, що Міністерство фінансів може знайти кошти для того, щоб цю мінімальну потребу дофінансувати. І я особисто спілкувався із Прем'єр-міністром, і говорив саме про ці параметри, тобто дофінансування судів першої та другої інстанції, не тільки з точки зору суддівської винагороди і заробітної плати вакантних посад як суддів, так і апаратів судів, а також видатки на поточну діяльність, тобто на здійснення правосуддя, те, про що також говорила Валентина Іванівна.

Тому, пане Денисе, у мене таке просто прохання, щоб ви дійсно це довели до відома шановного пана міністра і Прем'єр-міністра, щоб ви зрозуміли, що це просто така консолідована позиція як членів комітету, так і представників судової влади.

Шановний Сергій Демченко, я надам вам слово, але ми б хотіли послухати заступника голови Державної судової адміністрації, а потім вже перейдемо до наступного кругу обговорення. Дякую.

Пан Сергій Чорнуцький.

ЧОРНУЦЬКИЙ С.П. Так, доброго дня, шановний головуючий! Шановні народні депутати, я хотів би почати з того, що прокоментувати заяву заступника міністра фінансів про те, що начебто проблема дефіциту коштів судової системи вирішиться лише шляхом ефективного управління ДСА України коштів, які нам виділили, і шляхом перерозподілу.

То я хочу запитати от у шановного заступника міністра фінансів: з чого нам перерозподіляти кошти? Із коштів поточних видатків використовувати, яких забезпечили на рівні лише 30 відсотків на наступний рік; чи із коштів, які заплановані на Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему, на яку заплановано рівно нуль відсотків; чи із капітальних видатків, про які ви говорили, що начебто їх можна використовувати із надходжень спеціального фонду, то в проекті бюджету також немає цих видатків; чи із заробітної плати перерозподіляти ефективно і давати на інші цілі? З чого їх перерозподіляти? Це в цілому.

Наступне. Якщо ми говоримо про цифри конкретні, хочу підтвердити те, що, дійсно, на наступний рік пропонується аналогічна цифра асигнувань, як і на цей рік, тобто на рівні цього. Тобто ті проблеми, які ми маємо на сьогодні, із виплатою заробітної плати, із поточними видатками, ми рівно стільки матимемо в наступному році. Це при умові того, що все ж таки видатки, вірніше, рівень винагороди суддівської залишиться на тому рівні і при тій кількості суддів, які на сьогодні працюють.

Більше того, я хочу підкреслити, навіть ті судді, які зараз указами Президента України уже призначені суддями, от на цих суддів уже виплати заробітної плати немає. Тобто якщо ми не оплачуємо заробітну плату, суддівську винагороду цим суддям, новопризначеним, то із 25 тисяч

працівників апарату, які на сьогодні працюють, ми зможемо в наступному році платити лише 22 тисячам працівників апарату суду, із розрахунку 8,6 тисяч гривень заробітної плати.

Ми знаємо, що має робити головний розпорядник коштів у випадку, коли доводять граничні витрати. Ми маємо приводити їх у відповідність із видатками. Кого ви пропонуєте скорочувати - суддів? Суддів не можна скорочувати, їх і так не вистачає. Працівників апарату? На них і так не вистачає коштів, на 3 тисячі осіб уже не вистачає коштів. Тобто якщо ми скоротимо ще працівників апарату, будуть працювати самі судді. Вам щойно говорили про те, що судді не можуть самі працювати, а працює суд, суддя разом із відповідним апаратом.

Тепер, не забуваємо про брак коштів цього року на поточні витрати, про який ми говорили. Тобто ми не можемо фактично показати кредиторську заборгованість, але, ми розуміємо, по факту вона є.

На сьогодні підприємство, яке профільне є у сфері управління Державної судової адміністрації, у нього вже два місяці заблоковані кошти, рахунки заблоковані. Наразі Олексій Володимирович говорив про те, що Інтернет уже знижений, але не виключено, що його взагалі можуть відключити. Як ми будемо: по електронній пошті відправляти чи через «електронний суд», кошти на який не виділено взагалі? Тобто проблема лише відправки на електронну пошту також не вирішує ці питання, про які ми говорили.

До того сюди додається, крім заборгованості на поточні витрати цього року, додається 1 мільярд майже 200 коштів компенсації, яку не доплатили суддям за період карантину. Ну і ті проблеми, які на 30 відсотків лише забезпечені, поточні витрати, я про них говорив.

Отака ситуація. Да, і питання не в тому, що Державна судова адміністрація зараз просить на розвиток чи на щось. Ні, не на розвиток - на виживання. На виживання зараз не вистачає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я пропоную зараз надати слово першому заступнику міністра фінансів для відповіді на ті питання, які були поставлені, а потім народним депутатам, і пропоную після цього переходити до прийняття рішення. Дякую.

Пане Денис Улютін.

УЛЮТІН Д.В. Я дуже дякую. Дуже дякую за цю дискусію, вона дуже важлива.

Хочу сказати просто пару коментарів. Дивіться, ми в загальному фонді для працівників апаратів суддів, дійсно, передбачаємо суму, яка виходить із середнього 8 тисяч 600 гривень. Це стандартний підхід до всіх держслужбовців такого рівня. Решту - до 13 тисяч і вище, - доплачується за рахунок спеціального фонду, який формується за рахунок судового збору. Ми з загального фонду не можемо передбачити суму 13 тисяч і до неї вже доплачувати з судового збору додаткові видатки.

Я хочу просто, щоб ви почули і Міністерство фінансів. Це додатково 5 мільярдів гривень, 5 мільярдів гривень, без суттєвих змін Бюджетного кодексу, Податкового кодексу досягти неможна. Бо якщо забирати з доріг - о'кей, це треба поміняти Бюджетний кодекс і перерозподілити акцизний податок, який йде повністю, стовідсотково, до спеціального фонду і формується дорожній фонд.

Щодо судової адміністрації і використання коштів. Я хочу сказати, що на сьогодні залишок невикористаних, відкритих асигнувань - це те, що по розпису довели судові адміністрації, - але судова адміністрація не принесла платіжних доручень на 70 мільйонів гривень. Це відправка кореспонденції, послуги зв'язку тощо.

Більше того, хочу повідомити, що нерозподілені кошти спеціального фонду, які можуть бути направлені ДСА на вирішення нагальних потреб суддів, на сьогодні 341 мільйон гривень.

Щодо перерозподілів. На сьогодні Міністерство фінансів за пропозицією ДСА зробило вже п'ять перерозподілів на загальну суму 262,7 мільйона гривень. Тобто при бажанні ми спільно може знайти вихід. Я розумію, що сума, можливо, недостатня. Але це той рівень, який може забезпечити держава, виходячи з своїх економічних можливостей. Ми ж всі живемо в одній державі і не можемо за рахунок просто або «надування» доходів фінансувати видатки, або за рахунок перерозподілу з інших статей.

Ми не проти фінансувати Державну судову адміністрацію і судову владу, проте 5 мільярдів просто зараз взяти і знайти для того, щоб забезпечити першу ланку судової системи, – це досить великий ресурс. Просто надзвичайно великий ресурс. Якщо сказати, це близько одної... ВВП. Якщо виходити з того, що ВВП у нас - 4,5 трильйона, то 5 мільярдів доходів, які потрібно на це спрямувати, то це досить висока, відчутна сума грошей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний пане Денис, да, просто коротко прокоментую. Народні депутати вже висловлювали пропозиції, з яких напрямків видатків можна взяти ці гроші, просто від вас коментарів не поступило. Добре.

Сергій Чорнуцький, Державна судова адміністрація, будь ласка.

ЧОРНУЦЬКИЙ С.П. Так, я хотів прокоментувати. Хотів розказати заступнику міністра фінансів про те, що він повинен знати, чому зараз не використані асигнування. Ми знаємо, що з 9 листопада... І, до речі, це Міністерство фінансів робить на рахунок відкриття асигнувань. На сьогодні чому вони не використані? Тому що з 9 листопада, значить, Казначейством, а Казначейство відкриває асигнування за погодженням з Міністерством фінансів, наразі 211 чи 214 мільйонів гривень невідкритих асигнувань, то це якраз здійснюється за погодженням Міністерства фінансів. Відкрийте, будь

ласка, ми їх використаємо. Але їх не відкривають чому? Тому що, напевно, немає коштів на казначейському рахунку, тому їх і не відкривають.

Тому я прошу не викривлювати інформацію в частині того, що ДСА України не використовує кошти. Та ми готові використовувати, відкрийте асигнування - і ми будемо їх використовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, чи ви направляли такий запит на Кабінет Міністрів або на Міністерство фінансів?

ЧОРНУЦЬКИЙ С.П. Сьогодні на Кабінет Міністрів ми відправили. Відповідно вся інформація лежить у Казначействі, плюс навіть через одного з народних депутатів я також давав пропозицію, щоб він вплинув на цю ситуацію по відкриттю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про яку суму йде мова?

ЧОРНУЦЬКИЙ С.П. Наразі йде мова про 214 мільйонів гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Пане Денис, я маю на увазі заступник міністра фінансів, пане Денис Улютін, чи може Кабінет Міністрів оперативно вирішити це питання про перерозподіл?

ЧОРНУЦЬКИЙ С.П. Це не розподіл, я перепрошую, пане головуєчий, а відкриття асигнувань. Тобто ці кошти заплановані, нам їх просто не дають використати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відкриття асигнування, чи можемо ми... ви зараз оперативно вирішити це питання?

УЛЮТІН Д.В. Відкриття асигнувань здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я, з усією повагою, але я не почув відповіді. Тобто відповідно до чого воно здійснюється - це відповідно до закону. Це зрозуміло.

Чи маєте ви на увазі, що запит Державної судової адміністрації не відповідає Бюджетному кодексу?

УЛЮТІН Д.В. Я просто не знаю, про який запит судової адміністрації йде мова. Тобто ми отримуємо безліч всіляких запитів. Що саме хоче Державна судова адміністрація, мені не зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергій, давайте ми таким чином домовимося, щоб завтра ви, якщо цей запит направлений, провели зустріч із паном Денисом або іншим заступником міністра фінансів, який відповідає за цей напрямок. І пропозиція така: щоб вирішити завтра це питання принципово, щоб Міністерство фінансів надало інформацію, коли зможе прийняти рішення щодо виділення цих коштів. Тому що мова йде на дні просто зараз.

ЧОРНУЦЬКИЙ С.П. Добре. Приймається. Державна судова адміністрація готова, цифри всі є. Мова йде про асигнування з загального фонду по незахищеним статтям, наразі Казначейство пропускає лише захищені статті, тому тут...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, яка мета відкриття цих асигнувань, на які саме видатки Державна судова адміністрація пропонує їх витратити?

ЧОРНУЦЬКИЙ С.П. Щоб витрати кошти і оплатити ті мінімальні послуги поточні: марки, конверти, папір, картриджі, послуги зв'язку, все сюди. Тобто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми все почули. Ви ж знаєте, що ведеться відеозапис, і стенограма нашого засідання комітету є публічною.

Тому, пане Денис Улютін, зможемо завтра провести зустріч таку? Або зможете завтра провести таку зустріч з Державною судовою адміністрацією і передати позицію комітету щодо нагального вирішення відкриття цього фінансування?

УЛЮТІН Д.В. Так, звісно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. У мене тоді...

ВЛАСЕНКО С.В. А питання вирішити зможемо? Зустріч то ви проведете, а питання вирішити зможемо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергій, дякую за таке важливе уточнення.

У мене тоді таке прохання. Пане Сергію, за результатами зустрічі, яка відбудеться завтра, прошу мене проінформувати про результати цієї зустрічі, для того щоб ми мали інформацію і могли оперативно реагувати. Дякую. Це не вирішує питання, ми розуміємо, системне, але це хоч якесь вирішення питання фінансування на поточний рік.

Просив слово Сергій Демченко. І, шановні колеги, я пропоную тоді це питання завершити, обговорення, проголосувати відповідні рішення щодо звернення від комітету до відповідно Прем'єр-міністра України щодо фінансування на 2020 рік, і відповідно до Комітету з питань бюджету і інших... до Комітету з питань бюджету щодо фінансування на 2021 рік, і

переходити до наступних питань, тому що у нас ще великий законопроект обговорюється.

Пане Сергій Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я дякую, пане Андрію.

Дуже багато ми висловилися з цього приводу, який на сьогоднішній день найактуальніший після питання, чи до питання, добору суддів, ще є друге актуальне питання. Але, напевно, друге питання не буде існувати без вирішення першого.

Я хотів задати до пана Дениса одне запитання. Скажіть мені, будь ласка, ось зараз є визначена вами разом з бюджетним комітетом Верховної Ради - це не тільки ваша відповідальність, але і бюджетного комітету, - відповідна сума фінансування на наступний рік судової гілки влади. Що має робити судова гілка влади з співробітниками, з суддями, які не профінансовані в наступному році? Їм необхідно готуватися на звільнення, їм необхідно, на вашу думку, робити обмеження якісь? Тобто, як ви бачите існування в таких умовах судової гілки влади, от на землі, прямо кажучи? До чого має готуватися судова гілка влади?

Дякую. Після цього я ще доповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пане Денисе.

УЛЮТІН Д.В. Дякую.

Хочу сказати щодо фінансування. Дивіться, на 2021 рік заплановано видатки на 5 тисяч 431 суддю. У поточному році видатки заплановані на 5 тисяч суддів. Тобто ми передбачили додаткові видатки на оплату праці з нарахуваннями для суддів, які будуть призначені на посади додатково у 2020 році.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто більше ніж 5 тисяч суддів в наступному році у нас не повинно бути в країні? Правильно я розумію вас? Тому що у нас немає коштів їх фінансувати.

УЛЮТІН Д.В. 5 тисяч 431 суддя.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це та кількість суддів, яка має бути максимальна в наступному році?

УЛЮТІН Д.В. Враховуючи темпи набору, якраз на цю суму передбачені кошти. Так.

ВЛАСЕНКО С.В. Та у нас 7 тисяч місць, у нас 2 тисячі вакансій зараз. 2 тисячі вакансій, які треба закрити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, ця інформація всім відома.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Сергію, я ж тому і запитав, чи потрібно їх закрити на сьогоднішній день, якщо ми не можемо їх профінансувати. Ми всі поспішаємо відновити добір суддів, а у нас немає коштів щодо фінансування їх, якщо ми їх доберемо. Тобто трохи суперечливі у нас напрямки руху.

І я хотів запитати ще в пана Дениса. Чи правильно я розумію, що якщо ми зараз не закладаємо необхідну цифру на більшу кількість суддів - те, що ми передбачаємо (ми, Комітет правової політики, судова гілка влади), - то нам необхідно буде просити вас вносити зміни до Бюджетного кодексу і вишукувати грошові кошти в наступному році? Або є інший варіант: закласти все-таки дану суму і вийти, напевно, на якийсь дефіцит бюджету додатковий. І чи можливо це?

УЛЮТІН Д.В. Збільшення дефіциту державного бюджету неможливо. Це та сума, та стеля, яку закладено при опрацюванні, і наші ..... перед нашими міжнародними партнерами. Якщо ми хочемо профінансувати дефіцит бюджету, який закладений в наступному році - це 223 мільярди гривень дефіцит загального фонду державного бюджету, - ми маємо витримати саме дефіцит 5,3 відсотка, навіть якщо ми не зможемо запозичити кошти на зовнішніх ринках.

Тому Міністерство фінансів, виходячи саме з фінансових можливостей держави, економіки держави, а також тих коштів, які ми можемо зібрати з платників податків, визначили саме такий обсяг видатків. І те, на чому я наголошував: якщо є бажання народних депутатів збільшити суму коштів, яку необхідно для Державної судової адміністрації, ми можемо їх перерозподілити у межах видатків, які передбачені загалом у державному бюджеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе, зараз на засіданні комітету вже було дві пропозиції від народних депутатів. Деякі з них були відображені у правках до проекту Державного бюджету - це фінансування доріг і фінансування Кабінету Міністрів. А Міністерство фінансів може віднайти й інші способи знаходження цих коштів для здійснення цих видатків.

Шановні колеги, є пропозиція тоді підвести ризику. І я поставлю на голосування два запропоновані рішення. Це перше буде: рішення звернутися до Комітету з питань бюджету з пропозицією врахувати пропозиції Комітету з питань правової політики, затвержені на засіданні комітету 24 вересня 2020 року, в повному обсязі. Уповноважити голову комітету або заступників голови комітету взяти участь у засіданні Комітету з питань бюджету для представлення позицій комітету щодо фінансування потреб судової гілки влади у 2021 році.

І третє. Проінформувати Голову Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, міністра юстиції України та міністра фінансів України про прийняте комітетом рішення.

Прошу проголосувати за це рішення.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик. Не бачу.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А . За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін –за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соколов.
Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

Народний депутат Фріс.

Народний депутат Шпенюв.

Так, рахуємо. 14-за. Проти -0. Утримались – 0. Рішення прийнято.
Завтра зранку буде підписано і направлено відповідне рішення комітету.

І наступна пропозиція. Рішення Комітету Верховної Ради України з питань правової політики: повторно звернутися до Прем'єр-міністра України щодо необхідності перерозподілу бюджетних коштів для фінансування потреб судової системи на 2020 рік, а також щодо розроблення та внесення на розгляд Верховної Ради України змін до Державного бюджету на 2020 рік щодо фінансування потреб судової влади для забезпечення сплати суддівської винагороди, заробітної плати працівникам апаратів судів та поточних видатків на здійснення судочинства в повному обсязі. Надіслати це рішення Прем'єр-міністру України.

Ставлю на голосування.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. Категорично - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Торохтій чи є? Немає. Не бачу.

Так, Фріс, Шпенюв - немає. Так, стільки ж. 14- за. Проти – 0.
Утримались - 0. Рішення прийнято.

І, пане Сергій Чорнуцький, завтра від вас чекаємо інформації про зустріч з Міністерством фінансів.

Дякуємо першому заступнику міністра фінансів за те, що прийняли участь у засіданні комітету.

УЛЮТІН Д.В. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але, ви знаєте, це не просто для того, щоб обговорити. Це для того, щоб прийняти швидкі і відповідні рішення, тому що, ще раз, я маю розуміння, що багато членів комітету не будуть голосувати за бюджет 2021 року за умови недофінансування потреб на здійснення правосуддя, особливо те, про що говорив Богдан Сильвестрович. Тобто це фінансування, мінімальне необхідне фінансування судів першої та апеляційної інстанції. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного – це проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо діяльності Верховного Суду та

органів суддівського врядування (реєстраційний номер 3711), доручення Верховної Ради України від 5 листопада 2020 року.

Шановні колеги, у нас дуже так працював потужно підкомітет, провів декілька засідань, були отримані пропозиції, і депутати працювали над законопроектом, який нам як комітету треба доопрацьований підтримати та потім подати до Верховної Ради.

Я пропоную, хто з голів, співголів підкомітету, Павло або Михайло, хто буде доповідати?

ПАВЛІШ П.В. Висновок підкомітету у нас вже сформовано. Михайло Миколайович...

НОВІКОВ М.М. Так, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Дивіться, законопроект підкомітетом розглянуто і доопрацьовано з метою приведення положень законодавства у відповідність з рішенням Конституційного Суду України від 18 лютого 2020 року № 2-р/2020 від 11 березня 2020 року, № 4-р/2020 щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, вдосконалення процедури її формування та діяльності.

Крім того, також під час доопрацювання було враховано зауваження та пропозиції народних депутатів України, Європейської комісії за демократію через право (Венеційської комісії), висловлені у висновку від 9 жовтня 2020 року № 99/2020. Також спільні рекомендації надані програмою USAID «Нове правосуддя» та проектом ЄС «Право Justice». Для чого запропоновано було все ж таки зосередитися в законопроекті на швидкому відновленні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України і запропоновано комітету проект Закону 3711-д (доопрацьований) з порівняльною таблицею, який наданий народним депутатам для ознайомлення.

Таким чином, щодо того, що передбачається даним законопроектом. Це визначається порядок формування ВККС, зокрема пропонується, щоб до складу конкурсної комісії входили три особи з числа суддів або суддів у відставці, запропоновані Радою суддів України, та три особи з числа міжнародних експертів, запропонованих міжнародними та іноземними організаціями, які надають Україні міжнародну технічну допомогу чи проводять свою діяльність у сфері юстиції або у сфері судової влади.

Потім встановлюється, що ВККС складається з 16 членів, які призначаються Вищою радою правосуддя за результатами конкурсу строком на чотири роки, при цьому одна й та сама особа може бути призначена членом ВККС лише один раз. І інші питання, що стосується саме діяльності роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. І інші питання, які відносились до роботи Верховного Суду України, ВРП, ми з даного законопроекту прибрати, і ці питання будуть вже напрацьовуватися нашими колегами-депутатами, які сформують колегію щодо напрацювання, і будуть подані окремими законопроектами.

Тому підкомітет з питань правосуддя рекомендує комітету розглянути це питання щодо подачі законопроекту номер 3711-д в тій редакції і подати на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону за назвою «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» і за результатами розгляду на повторному першому читанні прийняти його за основу. Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити... Щодо того, кого визначати, я думаю, що комітет нехай визначиться, будемо приймати.

Це так коротенько, щоб зекономити ваш час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович. Ще раз хотів би подякувати підкомітету. Зараз я всім надам слово.

Принципова річ, яка зараз є в проекті доопрацьованого законопроекту, - це те, що ми питання, які пов'язані із Верховним Судом України та Верховним Судом, пропонуємо вирішувати окремим законопроектом. І є така пропозиція, ми це в "Різному» будемо говорити, але створити робочу групу із депутатів-членів нашого комітету, яким доручити розробити відповідний законопроект на виконання рішення Конституційного Суду, яке стосується Верховного Суду України, а також вирішити, врегулювати питання, які пов'язані з суддями вищих спеціалізованих судів.

Тобто одразу є така пропозиція, і є від мене пропозиція, щоб у нас було два там співголови цієї робочої групи - це народні депутати Денис Маслов і Сергій Демченко. Але ми це можемо в "Різному» розглянути просто для того, щоб зараз зосередитися на пріоритетному питанні - це відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

У мене є така пропозиція. Зараз ми можемо... Надавати слово буду як народним депутатам, так і представникам судової влади, які зараз, сьогодні також з нами залишаються на засідання комітету. Тобто за бажанням.

Будь ласка, Олег Макаров.

МАКАРОВ О.А. Я почну з формального. Я правильно розумію, що ми обговорюємо оцю порівняльну таблицю, яка.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, пане Олег, наразі підготовлена тільки порівняльна таблиця для того, щоб ми як комітет обговорили. Якщо внесли відповідні зміни, потім вже буде розроблений весь пакет документів для внесення у Верховну Раду доопрацьованого законопроекту.

МАКАРОВ О.А. А голосувати ми будемо сьогодні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція сьогодні проголосувати за той текст, який...

МАКАРОВ О.А. Ми можемо затвердити цю концепцію, там..... виписувати. Але, я не знаю, хтось з народних депутатів хоче голосувати за законопроект, якого немає?

Я ще раз кажу, я завжди виступав за найшвидше вирішення цього питання протягом останнього року, і ще казав, що треба подавати тільки про ВККС в липні цього року. Ще пройшло 5 місяців, ми збираємося на комітет - і не можемо дати народним депутатам, і членам Верховного Суду, і всім присутнім законопроект у тому вигляді, в якому він має піти в зал: у вигляді саме законопроекту. А даємо робочі матеріали, які потім так розумію, будуть коригуватися при написанні самого законопроекту, як це завжди відбувається, бо під час написання видно: отут пропустили, отут не подумали. Якийсь несерйозний підхід, чесне слово! Ми знову формуємо один з серйозніших органів судової системи, і знову працюємо так, як працюємо вже півтора року назад: то нічого не робимо, то турборежим, то приносимо законопроект, який не відповідає порівняльній таблиці, то приносимо тільки порівняльну таблицю до законопроекту. Як ми можемо так працювати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олег, давайте таким чином: чи є заперечення щодо тексту самого запропонованого підкомітетом?

МАКАРОВ О.А. Я би з цього приводу висловився, але тексту немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порівняльна таблиця є для того, щоб ми могли...

МАКАРОВ О.А. У мене є порівняльна... Я був присутній на двох підкомітетах. На одному ми обговорювали, чи потрібно залишати питання Верховного Суду України і Верховного Суду. Це зайняло перший день. Ми вирішили там, що ми не домовимося, і перенесли на інший день. На інший день обговорили деякі питання, там була дуже жвава дискусія, і я зрозумів,

що це мова йде про концепцію, і не став у цю дискусію встрявати, бо було недостатньо часу.

У мене є зауваження, але зараз, не знаю, ви хочете робочу нараду відкрити без законопроекту? Підхід незадовільний до формування, до законотворчої роботи, незадовільний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Хочу зазначити, що у нас підкомітетів щодо цього питання було більше, ніж... Скільки: три ви сказали? І всім нашим колегам-депутатам було надано можливість надавати свої думки як в усній формі, так і в письмовій. Олег Анатолійович у вас також була така можливість долучитися до цих пропозицій. І всі депутати, ми всі повідомлення, всі таблиці, всі скидували в загальний чат комітету, тому це не була робота саме якась таємна, як комусь здається, можливо.

І саме порівняльна таблиця, яка зазначена, вона також була в загальному чаті комітету. Я думаю, що тут немає таких складних речей щодо цього, щоб познайомитись...

МАКАРОВ О.А. Павло Васильович, я з великою повагою до вас, ви і Михайло Миколайович проробили велику роботу. У мене до вас ніяких претензій немає насправді. Тобто нормальний, солідний підхід у вас як до робочого документу. Але в останній редакції у вигляді порівняльної таблиці ми його побачили сьогодні в 10:25 здається, а самого законопроекту просто немає. Я це звертаю увагу. До вас у мене ніяких претензій немає і повна повага, чесне слово.

ПАВЛІШ П.В. Сам законопроект буде відображати ці дані, які в порівняльній таблиці. І тут же питання, в тому що у нас Регламент не містить самого порядку складання цього законопроекту, саме який іде під номером

"д" (доопрацьований). Тому пропонується редакція саме через порівняльну таблицю. Якщо вона співпадає, то далі секретаріат виготовляє вже документ, який має чітко визначати цю інформацію, що вноситься у порівняльну таблицю. Я не думаю, що...

МАКАРОВ О.А. Так давайте не обтяжувати себе, давайте порівняльну таблицю винесемо в зал, проголосуємо в цілому, а потім секретаріат напише закон уже. Чому ми тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, з усією повагою, ви ж знаєте, що законопроект з літерою «д» - він все одно підписується народними депутатами - членами комітету, які бажають його підписати.

Тому, якщо ми сьогодні опрацюємо цю порівняльну таблицю, то за наслідками цього опрацювання секретаріат підготує пакет документів, в тому числі текст закону, який буде відображати те рішення, яке ми можемо сьогодні прийняти. І завтра, якщо ми сьогодні рішення приймемо, всі народні депутати, які будуть вважати це за потрібне, підпишуть цей законопроект, який буде оформлений, повний пакет документів, як передбачено...

МАКАРОВ О.А. Взагалі не хочеться дискусію відкривати, але ви самі відкрили. Значить, як треба зробити? Треба законопроект подати на засідання комітету, комітет обговорює. Якщо ми там отримаємо більшість, голосуємо, то потім із тих, хто проголосували «за», а також ті, хто не проголосували «за», підписують цей законопроект, який отримав більшість на засіданні комітету. А все інше – це просто робочі моменти, які відпрацьовував Павло Васильович. Три рази збирав комітет, була дискусія, був Демченко, був Новіков, я був, була нормальна дискусія, робоча. Але зараз ця робота не вийшла до написання законопроекту, розсилки народним депутатам завчасно для того, щоб висловити свою точку зору і визначитися, чи голосувати «за»,

чи голосувати «проти» у підтримку цього законопроекту. Йде просто робоча частина, ще не законотворча, не законодавча.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почули. У вас є питання Олег Анатолійович щодо змісту закону? Тому що зараз, як це вами пропонується: щоб ми зараз припинили розгляд цього питання або перенесли на заступне засідання комітету, за цей час підготували саме те, що сьогодні роздано народним депутатам, додали туди текст законопроекту, там пояснювальну записку, порівняльну таблицю, яка зараз є, всі інші документи, на наступному засіданні комітету ми почнемо обговорення по суті. Правильно я розумію?

МАКАРОВ О.А. Ні, не так. От ви правильно сказали, зараз є у нас робоча таблиця. Мми цю робочу таблицю можемо обговорити. Потім за результатами цього обговорення вже не на підкомітеті, а на комітеті, от ці наші колеги, які взялися керувати і бути лідерами, шановний Павло Васильович і Михайло Миколайович, вже тоді подадуть законопроект. А зараз нормальне обговорення на комітеті щодо того, що там має бути, у цьому законопроекті.

У мене дійсно можуть бути зауваження, просто не хочу бути... бенефіс свій, от, я бачу, руки тримають декілька людей, дати можливість висловитися по суті. Але після того, як вони по суті висловляться, то що ми будемо затверджувати? Треба подати те, що ми будемо затверджувати, я тільки про це, я не проти насправді законопроекту. Але там є п'ять зауважень. Але зараз ми просто якось зробили по-іншому цю законотворчу роботу, не так, як вона має бути. Я вибачаюсь, що забрав скільки часу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, добре, дякую.

Хто хоче висловитися по суті? Будь ласка, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Андрій Євгенович.

Я пропоную для того, що... ми ж розуміємо, що нам доведеться цей законопроект подавати і підписувати через програму СЕДО. І необхідно буде вже при підписанні, кожен з депутатів зможе також прийняти рішення: підписувати його або ні. Але нам зараз важливо розглянути на підкомітеті цей запропонований текст, який ми вже опрацювали на підкомітеті, і є висновок, який запропонований також на розгляд комітету.

Тому я пропоную розглянути детально ці пропозиції, щоб ми розуміли... і проголосувати, якщо в когось є інші думки, інші пропозиції, у якому вигляді має бути в програмі СЕДО вже повний текст законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, я повністю погоджуюсь.

Тому, шановні колеги, будь ласка, по суті законопроекту. Як його подавати, ми вирішимо. Ттому що зараз у нас також представники судової влади, і вони також можуть взяти участь у засіданні комітету, в обговоренні.

Сергій Власенко. Потім – Денис Маслов.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Погоджуючись повністю з тим, що сказав Олег Анатолійович, я дозволю собі висловити декілька зауважень по суті.

Перше, і найважливіше. Зазначений законопроект, або зазначена концепція, я би так сказав, не відповідає висновку Венеційської комісії, тому що висновок Венеційської комісії звучить наступним чином: «Будь-які міжнародні експерти можливі лише на тимчасовій основі, і повинна бути затверджена нормальна процедура». А міжнародні експерти лише тимчасово, бо інакше, як написала Венеційська комісія, це буде зазіхання на державний суверенітет.

Тому, не запропонувавши концепції, як це буде відбуватися насправді... Тобто якби мав виглядати цей законопроект? Повинна була би бути прописана процедура без будь-яких міжнародних експертів. Далі у «Перехідних положеннях» написано, що ось... або в цьому самому законі

прописано, що тимчасово це працює отак, а через такий то час або після одноразового застосування механізм працює отак.

Натомість нам пропонують механізм, який сама Венеційська комісія визнала тимчасовим, а нам його пропонують як нетимчасовий, що точно не відповідає вимогам, я ще раз підкреслюю, висновку Венеційської комісії. Але навіть якщо говорити про тимчасовість використання міжнародних експертів, я ще раз підкреслюю, є ключовий підхід Венеційської комісії, що всі органи, які можуть впливати на функціонування судової системи або застосовують дисциплінарні стягнення до суддів, більшість від їх складу повинна формуватися судьями або колишніми судьями. Розклад три на три у комісії такої ситуації не відповідає.

Четвертий момент. Знову-таки, чому ніхто нам ніколи не говорив, що будь-які міжнародні експерти повинні... навіть Венеційська комісія цього не сказала, вони сказали, що там повинна бути значна роль міжнародних експертів, але не визначальна. Не повинні міжнародні експерти визначати у нас, як буде створена і як буде функціонувати Вища кваліфікаційна комісія суддів, тому що поряд із наглядовими радами іноземними, поряд із усіма, усіма й усіма речами, про які ми знаємо, і я не буду їх повторювати, і ще віддати міжнародним експертам, по суті, на відкуп формування органу, який по суті притягає суддів до дисциплінарної відповідальності, а також проводить конкурс на заміщення вакантних посад, тобто по суті віддати міжнародним експертам можливість впливати на той орган, який буде здійснювати добір суддів, напевно, це неправильно. Це неправильно.

Так, треба, напевно, було створити механізм, який би дозволяв визнаним міжнародним експертам, не тим, кого нам назвуть міжнародні організації, які там щось нам допомагають, а визнаним міжнародним експертам - це трошки різні речі, шановні колеги. Бо якщо міжнародна організація назве нам певного нашого громадянина із організації із трьох букв, то, напевно, це невизнаний фахівець у галузі формування судової системи, кого б там нам не рекомендували. А якщо нам запропонують Драго

Коса, припустимо, який є людиною званою у питанні боротьби з корупцією, і Драго Кос, припустимо, буде мати можливість висловити свою позицію щодо доброчесності кандидата на посаду судді, то це абсолютно інша ситуація.

Тому мені здається, що насправді ці ідеї концептуально: а) не відповідають висновку Венеційської комісії; б) порушують принцип незалежності судової гілки влади; в) зазіхають на державний суверенітет, і не тимчасово, а постійно. А відтак, як наслідок, напевно, треба сідати і думати про іншу концепцію.

Якою могла бути така інша концепція? Перше. Залишаємо формування ВККС так, як воно формувалося. І немає з цим жодних проблем, і треба вигадувати «велосипед», створювати комісії, передавати комусь, а потім Конституційний Суд буде визнавати всі ці комісії неконституційними. І будемо далі мати те, що маємо. Тобто залишаємо порядок обрання членів ВККС так, як і було.

Друге. Немає питань, давайте, треба якийсь орган додатковий, який буде додатково, я це підкреслюю, оцінювати доброчесність, немає питань. Хай буде, хай оцінює. Єдине що, його позиція, такого органу додаткового, повинна бути обов'язковою для органу, який висуває членів ВККС, обов'язковою, але такий орган, напевно, може мати право долати таку позицію кваліфікованою більшістю голосів. Умовно кажучи, якщо з'їзд суддів висуває кандидатів до ВККС, орган доброчесності каже: "Із ваших десяти один або два - щось у нас є сумніви", - то з'їзд суддів повинен мати можливість, припустимо, двома третинами сказати: "Ні, а ми все-таки вважаємо, що ці люди повинні бути в складі Вищої кваліфікаційної комісії суддів".

Або є другий підхід, можна зробити трошки іншу систему. Припустимо, все одно ми розуміємо, що висуваються кандидати, все одно дається 20-30 днів на те, щоб пройшов, припустимо, з'їзд суддів, вибачте за цей приклад. І за цих 30 днів, якщо орган по доброчесності говорить, що "колеги, у вас висунулося 15 людей, а із них чотирьом, ми вважаємо, що

немає шляху в цей орган", то відтак ці четверо не розглядаються на ці посади. Теж варіант. Але це треба обговорювати.

Отакий концепт, він: а) залишає судову систему незалежною; б) дає можливість додаткової оцінки доброчесності; в) створює якусь формулу, при якій рада доброчесності може не впливати, але рекомендувати з'їзду суддів. Але ми можемо написати, що така рада доброчесності діє тимчасово, на один раз, на створення першої ВККС, чи на 2 роки. І тоді ми виконаємо повністю рекомендації Венеційської комісії, і немає з цим жодних проблем. Але, на жаль, те, що пропонується, воно в абсолютно інший бік нас уводить і не має нічого спільного з висновком Венеційської комісії.

Дякую, колеги. Вибачте, що трошки довго говорив, але я сьогодні виступав мало.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу, що ви дуже мало сьогодні виступали, але вас завжди цікаво слухати дійсно.

ВЛАСЕНКО С.В. Бо мені Микола Олексійович Стефанчук обіцяв подарувати про зловживання правами свою монографію. Тому я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що він неодмінно це зробить.

Шановні колеги, давайте так, в мене є така пропозиція. З урахуванням того, що підкомітет вчора опрацьовував це до вечора і, дійсно, ми коли працюємо з законопроектами, ми працюємо в основному з порівняльними таблицями, є така пропозиція. Зараз я запропоную всім членам комітету, які присутні, щоб вони висловилися щодо законопроекту, який підготовлений підкомітетом. Завтра до обіду, будемо мати надію таку, що надамо доручення секретаріату підготувати відповідний пакет законопроектів, про який говорив Олег Анатолійович Макаров. Я думаю, що йому буде значно легше працювати з повним пакетом, аніж тільки з порівняльною таблицею, я це розумію, і, мабуть, і іншим депутатам також. І тоді ми зможемо в п'ятницю

зібратися в режимі онлайн після завершення пленарного засідання, мабуть, о 3 годині, і вже проголосувати, якщо потрібно, ще раз обговорити і підтримати ту пропозицію, яка знайде підтримку в більшості членів комітету.

Я так розумію, що Павло Васильович вже висловив свою позицію, Павліш. І я тоді надаю слово щодо підтримки того проекту, який є в порівняльній таблиці.

Хто ще з народних депутатів хоче висловитися? Просто для того, щоб ми розуміли чи є загальна підтримка запропонованої моделі і запропонованого тексту законопроекту.

Павло Васильович, будь ласка, ще раз.

ПАВЛІШ П.В. Колеги, дійсно ми, коли опрацьовували даний законопроект, ще виходили з того, що в нас це повторне перше читання, після якого буде, має ще бути, друге читання. Тому ми обговорюємо даний законопроект з думкою про те, що в нас є ще можливість його буде доопрацювати між першим і другим читанням. Це не для того, щоб ви приймали рішення, а взагалі пам'ятати, що нам цей закон треба як можна скоріше, тому нам потрібно робити його і швидко, і якісно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, я так розумію, що ви підтримуєте саме той текст, який запропонований в порівняльній таблиці, так?

ПАВЛІШ П.В. Так, звісно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бабій, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане головуєчий.

Я хотів би сказати, що теж підтримую концепцію, запропоновану підкомітетом, яка була напрацьована на численних засіданнях підкомітету. Дійсно, нам треба зосередитись в нинішніх умовах на формуванні якнайшвидшому ВККС, хоча, знову ж таки, з урахуванням бюджетного фінансування, не знаю, скільки суддів зможе нових призначити нова ВККС, але тим не менше.

І, дійсно, ми говоримо про те, щоб подати його до повторного першого читання, тобто можуть там доопрацьовані певні моменти бути, в мене теж, напевно, будуть якісь пропозиції, точкові, скажімо так, на мою думку, направлені на покращення. Але як концептуально я повністю підтримую цей текст, напрацьований підкомітетом, і вважаю, що можна його виносити на повторне перше читання в зал.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Хто ще з народних депутатів? Народний депутат Демченко, будь ласка. Потім - Калаур.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане Андрію.

Шановні присутні гості, в мене до вас є звернення: до Вищої ради правосуддя, до Верховного Суду, Верховного Суду України. Я не знаю, хто ще, можливо, присутні відповідні стейкхолдери. Ви наскільки вже почули, що в нас буде створена відповідна робоча група щодо вирішення питання виконання рішення Конституційного Суду в частині існування двох вищих судових інстанцій. Я прошу вже зараз включатися до цього питання і сформувати свої пропозиції, хто готовий, кого ви делегуєте у відповідну робочу групу, ми будемо всім раді.

І я сподіваюся, що ми, можливо, на тиждень пізніше трошки, ніж 3711, зареєструємо законопроект, який буде врегульовувати питання з верховними судами на сьогоднішній день в нашій країні. І я сподіваюся, що все-таки ми в

цьому році хоч частково виконаємо рішення Конституційного Суду, яке було ще в березні минулого року.

Щодо законопроекту 3711 в тому вигляді, в якому зараз він існує, то я можу лише сказати вже думку не свою, оскільки мою думку всі, напевно, вже давно знають, і щодо існування альтернативних законопроектів моїх позицій. Я хочу сказати думку людей, які спостерігають за цим процесом, який в нас відбувається вже майже рік, процесом виконання рішень Конституційного Суду. І позиція, вона співпадає лише одна: що, шановні депутати, вже прийміть хоч щось.

Тому, будь ласка, чекаємо п'ятниці, тексту законопроекту. Всім дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, пане Сергію.

Народний депутат Калаур, будь ласка.

КАЛАУР І.Р. Дякую, Андрій Євгенович.

Дивіться, в нас вже є концептуальна версія, всі її пропрацювали на підкомітеті, все готово. Проблема тільки в тому, що не сформований законопроект. Якщо завтра секретаріат до обіду оформить всі відповідні документи, то чого нам чекати до п'ятниці? Давайте завтра після обіду в Zoom зберемо комітет, проголосуємо - і пускаємо законопроект в розробку. Для чого чекати до п'ятниці?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Романович...

СОВГИРЯ О.В. У нас завтра робоча група з Андрієм Євгеновичем по конституційній кризі, я нагадую, на 4 годину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І також спілкування з Венеційською...

СОВГИРЯ О.В. І з Венеційською в мене на 18-у, да, теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в нас комітет на 16-у. Тобто ми...

СОВГИРЯ О.В. Робоча група на 16-у.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Саме тому завтра це не дуже такий... Я вже про це думав. Тому, мабуть, п'ятниця буде... Але давайте ми це вирішимо в робочому порядку, завтра всі в залі ще поспілкуємося. Головне те, що секретаріат до завтра до обіду підготує... Іван Романович, важливо те, що ви підтримуєте цю версію, я правильно розумію?

КАЛАУР І.Р. Да-да, я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, підтримую запропонований 3711, в першу чергу через нагальну потребу формування Вищої кваліфікаційної комісії. Є слушні зауваження від pana Власенка щодо одноразовості формування таким чином складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Я готовий особисто хоч завтра вночі зібратись в Zoom, якщо буде необхідність, хоч на 20-у, хоч на 21 годину, наскільки завгодно, і...

_____. Сьогодні вночі можна ще.

МАСЛОВ Д.В. Можна і сьогодні. І прийняти рішення щодо подальшого ходу даного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Хто ще хоче висловитись з народних депутатів? Михайло Миколайович, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Дякую.

Щодо тих зауважень, які висловлював пан Власенко, хотів би сказати наступне: щодо тимчасовості дії даної комісії.

По-перше, законопроектом передбачається, що комісія, а саме члени її, будуть діяти 4 роки, і це вже є певний строк дії даної комісії і цього порядку.

По-друге, склад конкурсної комісії буде визначати Вища рада правосуддя із складу запропонованих кандидатів. Тобто остаточний склад комісії буде визначати конституційний орган - орган судової влади.

І, по-третє, якщо ви звернете увагу, тут ми усунули можливість впливу на прийняття рішення даної конкурсної комісії, визначивши, що рішення приймається у складі не менше 4 членів конкурсної комісії, з яких може бути 3 - 1. В будь-якому випадку, це буде більшість від того балансу, який існує у складі конкурсної комісії 3 на 3. Тобто, в будь-якому випадку, якщо хоч один член з представників міжнародних експертів, або, якщо вони не будуть надані, з представників, які будуть запропоновані згідно з цим законом, запропоновані Уповноваженим з прав людини, або якщо ми допрацюємо і запропонуємо інші кандидатури, це буде представник з української сторони. Тобто, в будь-якому випадку, ми намагалися врахувати і усунути вплив, зовнішній вплив на Україну при формуванні Вищої кваліфікаційної комісії, при формуванні конкурсної комісії саме завдяки даним механізмам, які передбачені, що саме Вища рада правосуддя затверджує склад конкурсної комісії, в тому числі і з боку міжнародних представників.

Ми виходили з того, що була певна концепція 3711, і рухалися в межах певної концепції, яка була запропонована законопроектом 3711 з урахуванням висновків Венеційської комісії.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло Миколайович.

Народний депутат Дирдін, будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Дякую.

А такий ще момент один (я по таблиці дивлюся законопроект) щодо міжнародних експертів. Там була ще пропозиція – це міжнародними та іноземними організаціями, які надають Україні міжнародну технічну допомогу чи проводять свою діяльність у сфері юстиції, там судової влади. А є якийсь орган, де би ми визначили, хто буде надавати цю інформацію, або куди треба звертатися, щоб можна було визначитися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Максиме, це можна... Ці організації, вони... Цей перелік можна в Міністерстві закордонних справ перевірити.

ДИРДІН М.Є. Все. А, може, якісь зробити пропозиції, щоб... Це вже на друге читання можна буде зробити, щоб була отримана інформація в майбутньому, як пропозиція...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, пане Максиме. Щодо...

ДИРДІН М.Є. І концепція - я погоджуюся з колегами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб ми розуміли, чи готувати, чи ні законопроект.

Я особисто підтримую. Хто в нас ще? Ольга Володимирівна, ви на зв'язку?

СОВГИРЯ О.В. Да, я на зв'язку. Я підтримую, але я хочу, колеги, приєднатися до зауважень Сергія Володимировича. В частині міжнародних експертів, дійсно, з цим є проблема. І я хочу проінформувати, що готується конституційне подання колегами, причому частково з нашої фракції, про

тлумачення статті 38 Конституції України щодо участі всякого роду міжнародних фахівців, експертів в формуванні конкурсних комісій, в діяльності наглядових рад і так далі. І Конституційний Суд в своєму рішенні щодо нашого законопроекту 1008, він також висловився щодо того, що є запитання щодо, скажімо так, участі міжнародних експертів в формуванні органів відповідних судової влади в розрізі загроз посягання на державний суверенітет.

Тому, дійсно, ми повинні продумати і виписати цю модель так, щоб в нас не виникало питань з конституційністю цього положення і воно не було в майбутньому визнано неконституційним.

Я пропрацювала ті варіанти, які пропонують експерти. Можливо, це могла би бути можливість пропонування міжнародними експертами певного рейтингу кандидатів, з якого відповідно орган призначення міг би обирати вже конкретного кандидата, який призначається. І тоді, наприклад, органу призначення потрібно просто пояснити, якими мотивами, обґрунтувати, чим він керувався, коли він, наприклад, призначив з рейтингу п'ятого кандидата, а не першого кандидата, який запропонований міжнародними фахівцями, експертами. Такий варіант міг би бути обговорений. Але я теж думаю, що це можна буде скоригувати і поправити до другого читання, а зараз варто підтримати законопроект, для того щоб нам розблокувати діяльність ВККС.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще хоче висловитися принципово щодо підтримки чи ні законопроекту? Олег Макаров, Сергій Вельможний, з тих, кого я бачу, Богдан Торохтій ще на зв'язку з нами.

Пане Сергій Вельможний, да? Будь ласа.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Шановні колеги, дана концепція дуже важливо, що розроблена з урахуванням висновків Венеційської комісії. Тому я вважаю

за необхідне підтримати її, щоб розблокувати роботу ВККС. Тому підтримую концепцію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Олег Макаров, будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Колеги, в цілому підхід, він може бути підтриманий, підхід. Текст, який тут написаний, поки що ще "сирий", навіть для першого читання. Ну, починаючи від того, що я зараз не маю перед очима, але мені здається, що ми домовлялися, що текст щодо організацій, які надають кандидатури в конкурсну комісію, оцей текст має бути ідентичним щодо тексту... чи мають бути згадані ті самі організації, які в Законі про антикорупційний суд. Мені здається, що там є відмінності. Тобто це перше. Зверніть увагу, давайте напишемо уже таким чином... такий же підхід вже залишимо, щоб він був однаковий.

Друге. Ми знову тут: Уповноважений з прав людини залишає... Це буде як червона ганчірка, всі про це нам будуть звертати...

СОВГИРЯ О.В. Я погоджуюсь. Я забула, Олег Анатолійович, вибачте, що я вас перебиваю, по уповноваженому у мене теж є зауваження в частині конституційності. Я теж хочу звернути на це увагу, і сподіваюсь, що ми це виправимо.

МАКАРОВ О.А. Тут і інституційно є питання, і конституційно, і ви знаєте, які ще були аргументи, чому не можна саме цю Уповноважену зараз уповноважувати висувати кандидатури.

Далі: щодо строку діяльності цієї комісії за участі міжнародних експертів. Також я хотів би сказати, але я пішов далі. Тобто я вважаю, що саме в цьому законі треба написати, скільки вона діє: або для формування повного складу і потім вона припиняє свою діяльність, чи, наприклад, на 2

роки. Але вже в цьому законі треба написати, що буде потім. Тобто якщо хтось з членів ВККС піде у відставку, не знаю, передумає, когось... все може трапитись, хто далі буде формувати цей ВККС, щоб він був уповноваженим? Тобто яким чином... ми будемо по ньому якийсь закон приймати чи вже зараз напишемо, що після повного формулювання таким-то чином заміщуються ці 3 посади міжнародних експертів. Це треба точно написати.

Пропозицій багато, вони мені всі подобаються, але вони всі розбиваються об карантин, і COVID, і локдаун, на жаль. Бо зараз ми не можемо ні з'їзд суддів зібрати, ні з'їзд адвокатів, ні з'їзд прокурорів, нічого такого, нам ніхто це не дозволить робити. Але вже зараз треба згадати, і я би написав, що в разі, якщо міжнародні експерти не подали, то вже ці органи починають працювати не після формування повного складу ВККС, а до того, якщо вже міжнародні експерти не захотіли нам допомагати. Така була ідея, але зараз я не буду її обговорювати, бо знов-таки ми ніякі з'їзди зараз не проведемо.

Далі: там є технічні питання щодо секретаріату. Є секретаріат ВККС, секретаріат цієї комісії конкурсної. Там не зрозумілий їх статус: чи вони держслужбовці, чи не держслужбовці, цього секретаріату, чи мають вони доступ до якоїсь інформації, до реєстрів. Там написано це незрозуміло. Це критикувалося ще при первинному тексті 3711, це не виправлено. Тому я би до цього повернувся, зараз не буду вже часу багато забирати. І такого роду зауважень стосовно саме діяльності комісії, доступ до реєстрів, в тому числі міжнародних експертів, як це забезпечити, як вони будуть їх читати, я не знаю, вони ж українською мовою не розмовляють... Були пропозиції... До речі, зразу скажу, що я пропоную надати слово запрошеним експертам міжнародних організацій, донорській організацій і громадських організацій, які тут присутні. Вони, як правило, висловлюються, і зверніть увагу, що те, що вони говорять, потім пише Венеційська комісія (і те, що ми говоримо, до речі), Венеційська комісія і Конституційний Суд. Тобто треба уважно їх

слухати, і дуже прошу їм надати слово сьогодні, якщо вони бажають висловитися.

І уже з урахуванням цих побажань, які хочуть покращити законопроект, не затягувати час, а чим швидше пройде, тим якісніше буде текст цього законопроекту. Коли подають неякісний текст, то він півтора року, чи скільки вже там... З жовтня минулого року пройшло 12 місяців, і так само як недосконалий законопроект зайшов у нас, коли...

ВЛАСЕНКО С.В. 14, Олеже Анатолійовичу, місяців.

МАКАРОВ О.А. 14 місяців, а потім влітку, в липні, ще був поданий також недосконалий законопроект. Хотіли бігом, подали - і довго погоджуємо.

Тому не поспішайте, якщо ми не 2 дні будемо робити, а 4 дні чи 5, і напишемо той проект, який не буде критикуватись нашими колегами міжнародними, громадські організації підтримають, і які можна буде прийняти, не знаю, в одному читанні, то давайте таке напишемо. Бо те, що ми подаємо, як правило, для першого читання, – це не перше читання, це якийсь просто робочий матеріал.

Я висловив основні позиції, які треба доопрацьовувати, але ми не можемо до п'ятниці... Уповноваженого з прав людини зараз на когось замінити. Нам треба вирішити. Тобто... Тому я і підганяю, і кажу: не поспішайте.

_____ . А на кого ви пропонуєте замінити?

МАКАРОВ О.А. Я би висловився: на з'їзд адвокатів, з'їзд прокурорів і з'їзд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Науковців.

МАКАРОВ О.А. Науковців, да. Але ж ми з'їзд зараз не можемо проводити. Тому давайте вирішувати якимось іншим шляхом. Якщо віддавати їх там вищим органам цих організацій, нас будуть критикувати з іншої сторони.

Тому давайте пропонувати, в будь-якому випадку позиція, якщо міжнародники не дають, то хто дає? І друге питання: коли буде сформована комісія, скільки ще... вибачте, ВККС, скільки ще буде конкурсна комісія існувати і що буде після того, як вона перестане існувати? На це питання потрібно дати відповідь зараз в цьому законі, а не потім думати через рік або через 2 роки, коли всі розбіжаться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович, я вам дуже дякую за ці зауваження. Між тим, да, я зараз надам слово співголови підкомітету, щоб він також прокоментував.

Якщо є конкретні пропозиції, ми ж їх чекали, і підкомітет їх чекав, якщо є конкретні пропозиції, яким чином це врегулювати, то будемо дуже вдячні за те, що такі пропозиції надійдуть, для того щоб ми змогли їх опрацювати, тому що це саме ті питання, якими підкомітет займався весь цей час в тому числі.

Тобто питання залишились, якщо є пропозиція як врегулювати, то я думаю, що всі народні депутати будуть дуже вдячні, тому що саме законопроект, цей законопроект зараз саме в наших руках, в руках комітету, і ми можемо вирішувати таким чином, як це буде підтримано більшістю членів комітету.

Павло Павліш, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Олег Анатолійович.

Дійсно, на підкомітеті дане питання обговорювалось, і, дійсно, тут саме питання в тому, що через COVID, і через процедурні моменти строку

збирання цих організацій, які ви назвали, і прийняття ними рішень, то ми відмовилися від заміни на ці організації.

Я хочу сказати, що була пропозиція, щоб замінити в разі ненадання на рішення Комітету правової політики. Це не є остаточно, але від когось з депутатів, я вже не пам'ятаю, хто це пропонував, були такі...

ВЛАСЕНКО С.В. Є пропозиція голови комітету.

ПАВЛІШ П.В. Але ми дійсно чекаємо на пропозиції, які можуть бути, не тільки пропозиції ....., а ще і ефективно використані в законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович, ви, я перепрошую, ви висловлювалися. Нам ще треба...

ВЛАСЕНКО С.В. Дехто із колег висловлювався два рази, у мене принципова історія.

Колеги, ми можемо 15 разів всі разом сказати, що ця концепція відповідає вимогам і висновку Венеційської комісії. Як людина, яка 2 роки представляла Парламентську асамблею в Венеційській комісії, заявляю, що ваш законопроект не відповідає висновкам Венеційської комісії. Крапка. І не спекулюйте цим питанням, будь ласка. Висновок Венеційської комісії дуже простий: міжнародні експерти можливі, але тимчасово. Законопроект, який внесено, він передбачає, що постійно. І мені дивно чути від судді з досвідом, Михайла Миколайовича Новікова, повну нісенітницю про те, що раз ВККС на 4 роки, то цей законопроект тільки на 4 роки. Вибачте! Тому давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми будемо вдячні, я думаю, за те, що ви представите свої пропозиції, яким чином врегулювати тимчасовий характер діяльності

комісії. Це було б дуже-дуже корисно для того, щоб далі ми як народні депутати це опрацьовували. Тобто питання є, і питання повторюють багато народних депутатів, але немає пропозицій.

ВЛАСЕНКО С.В. Пропозиції я озвучив як член комітету, виступаючи попередній раз. Я не член підкомітетів, які збирались, тому я не приймав в них участі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Олексійович, давайте... В мене є така пропозиція: надати слово зараз представникам судової влади, тому що вони також опрацьовували законопроект, щоб ми їх послушали, почули їх...

ДЕМЧЕНКО С.О. А вони також не мають останньої редакції. Що вони зараз висловлять?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони мають останню редакцію. Якщо вони зможуть висловитися - так, якщо вони скажуть, що їм треба якийсь час... Але давайте їх послухаємо.

Андрій Анатолійович Овсієнко, будь ласка.

ОВСІЄНКО А.А. Андрій Євгенович, шановні колеги... Мене чути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, добре.

ОВСІЄНКО А.А. Андрій Євгенович, шановні колеги, насамперед хочу подякувати за одностайну підтримку і позицію щодо питання бюджету по судовій системі. Надзвичайно важливе питання, надзвичайно актуальне, і така підтримка, вона є дуже важливою, тому що нам потрібно буде цю історію доводити до певного логічного завершення, і це ще, ми розуміємо

чудово, що не закінчення питання бюджетного процесу. Тому ми сподіваємося, що така одностайна позиція і бачення, воно буде послідовним і надалі.

Тепер, що стосується законопроекту 3711. Ми ознайомились з тими матеріалами, які були нам надані. Ми в терміновому порядку їх вивчили, попрацювали і хочемо сказати кілька важливих моментів, на що звернути увагу.

Дійсно, питання формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України на сьогоднішній день є не придуманим пріоритетом, а вкрай нагальною необхідністю, оскільки питання дефіциту кадрів – це одна ситуація, а питання подальшого відтоку суддівських кадрів – це інша проблема. І розуміючи, що значна частина суддів йде і може піти найближчим часом у відставку, нам потрібно мати механізм для заповнення тих вакансій, які є, і тих, які будуть утворюватись. Тому питання важливості і пріоритетності створення Вищої кваліфікаційної комісії, якому приділена увага, зокрема сьогодні, це, безумовно, заслуговує на увагу і всіляку підтримку. Однак є кілька питань, які варто все-таки врахувати і на це звертати увагу щодо внесення остаточного варіанту законопроекту з цього питання.

Перше, на що хотілося б звернути увагу, те, що запропонована редакція доопрацьованої концепції передбачає фактично абсолютно нову модель - статус конкурсної комісії. Надається повна автономність і з питань діяльності цієї комісії, і з питань прийняття рішень, зокрема, наприклад, з питання регламентування їхньої діяльності і таке інше, в тому числі і питання створення так званого секретаріату цієї конкурсної комісії. Питання секретаріату має бути детально регламентовано, оскільки щодо питань вивчення документів особових, матеріалів тих, які стосуються персональних даних, службової інформації, потребує врегулювання в однозначному порядку.

Позитивом можна відмітити те, що питання діяльності конкурсної комісії значною мірою врегульовано в проекті закону, має бути врегульовано в проекті закону. Однак такий статус, практично повністю автономний статус конкурсної комісії, в порівнянні законопроекту 3711 з Законом 193, істотною мірою визначає її правосуб'єктність. Тобто конкурсна комісія виступає в якості самостійного суб'єкту добору членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, і роль, зокрема, Вищої ради правосуддя полягає у призначення відібраних суб'єктів. При цьому наголошую, що формування конкурсної комісії за участю міжнародних експертів, зокрема, по-новому визначає її статус і правосуб'єктність. На це варто звертати нас увагу всім разом і відпрацьовувати цю модель таким чином, аби не наступати на ту ж історію, яка вже була предметом конституційного перегляду на відповідність Конституції, зокрема із тих самих питань. Тут я повністю погоджуюсь з Ольгою Совгирею щодо того, що ці питання були побіжно оцінені певною мірою Конституційним Судом у рішенні від 11 березня 2020 року, однак можуть бути знову ж предметом конституційного контролю.

Слід зазначити, що ми маємо вже на сьогоднішній день більш ніж чіткі і достатні орієнтири для такого роду законодавчого врегулювання питання створення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Це і рішення Конституційного Суду від 11 березня 2020 року, і два висновки Венеційської комісії (2019-2020 року). Тобто орієнтирів більш ніж достатньо. І, як на мене, до них варто значною мірою придивитися, прислухатися, для того, аби не повторювати вже, ще раз наголошую, ті помилки, які були допущені при прийнятті Закону 193.

Друге питання - те, що послідовно Вища рада правосуддя висловлювала позицію, і ця позиція відображена у висновках обох Венеційської комісії, щодо принципу формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, де судді мають становити принаймні половину із складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Я наголошу на останній висновок Венеційської комісії, пункт 48, про те, що проект Закону 3711 вже не передбачає такої процедури і унеможлиблює, щоб всі члени Вищої кваліфікаційної комісії були не судьями. Хочу підкреслити, що на цьому наголошувала Вища рада правосуддя ще на стадії формування і законопроекту 1008, і на стадії вже виконання Закону 193, і висловлюючи свою консультативну позицію щодо законопроекту 3711. Це важлива обставина, яка послідовно відображена і у висновках Венеційської комісії, і частково зачепив це питання Конституційний Суд у своєму рішенні від 11 березня 2020 року. Як на нашу думку, вона підлягає обов'язковому врахуванню. І модель формування Вищої кваліфікаційної комісії повинна відображати цей принцип – принцип, закладений в консультативних висновках ради європейських суддів і відповідно у висновках Венеційської комісії.

Друге питання - те, що законопроект доопрацьований повертає в належний стан речей питання дисциплінарних процедур щодо відповідних строків, забезпечення гарантій учасників дисциплінарної процедури, зокрема суддів, щодо їхньої участі у розгляді дисциплінарних справ. І це слід відмітити, безумовно, як позитив.

Хочу наголосити на тому також, що ми маємо не одне рішення Конституційного Суду, яке підлягає виконанню, і виконання його можливе виключно через відповідний законопроект і законодавчим шляхом. Це питання суддів Верховного Суду України. На сьогоднішній день вже про це говорили і шановні народні депутати, і хочу відобразити нашу позицію з цього питання, оскільки судді Верховного Суду України вже надіслали численні звернення до Вищої ради правосуддя щодо вирішення їхнього питання, питання їхнього статусу, питання Верховного Суду України, співвідношення з Верховним Судом. Однак наразі інституційні можливості Вищої ради правосуддя не дозволяють самостійно вирішити цю проблематику. Тому нагальність вирішення питання щодо Верховного Суду України і суддів Верховного Суду України також має місце. І я почув

сьогодні, що Сергій Демченко визначив можливість формування відповідної робочої групи з цього приводу. Хочу підкреслити важливість цього питання і його пріоритетність наряду з тим, що пропонується в доопрацьованому законопроекті 3711.

Як на мене, це основні такі акценти, на які хочу звернути увагу, не забираючи увагу комітету зайву, але вони, як на мене, важливі і мають бути визначальними, такими певними реферними точками, або структурними певними маяками, на які потрібно орієнтуватися нам, визначаючи модель, спосіб, механізм формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, не лише з позиції рекомендацій міжнародних експертів, а і з питань, які будуть зображені вже в рішенні Конституційного Суду України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Анатолійович.

В нас на зв'язку і Валентина Іванівна Данішевська, і Богдан Сильвестрович.

Валентина Іванівна, будь ласка. Валентина Іванівна!

ДАНІШЕВСЬКА В.І. Дякую.

Шановні народні депутати, шановні колеги, міжнародні партнери, мабуть, що вже дуже досить детально і члени комітету охарактеризували ці пропозиції і внесли свої, Андрій Анатолійович достатньо детально пояснив майже по кожній позиції цього законопроекту. Я хочу зазначити, що більшість пропозицій, які я почула, є слухними, я не хочу їх повторювати.

Що для нас головне? Для нас головне – це те, щоб прийняття закону і створення Вищої кваліфікаційної комісії не було затягнуто у часі, ми зацікавлені якнайшвидше прийняти цей закон і формувати комісію.

Я прошу звернути увагу на те, щоб не були включені в законопроект положення, які суперечать Конституції, на цьому теж наголошували народні депутати, і частково це було вже відображено в рішенні Конституційного

Суду. Хотілося би, щоб ми уникли якогось ще процесу в Конституційному Суді і все ж таки законопроект, чи закон майбутній, був прийнятний для його застосування.

Крім того, хотілося би досягти відповідності цього закону європейським стандартам. Маю на увазі, що попри те, що, скажімо, кандидатів буде підбирати комісія, рекомендувати і таке інше, більшість в цій комісії мають складати саме судді. Я думаю, що в нас достатньо численний суддівський корпус, хоча і не повною мірою сформований, і серед суддів можна знайти гідних кандидатів для того, щоб порекомендувати для роботи у Вищій кваліфікаційній комісії.

Отже, законопроект не має такої вказівки, але б мені хотілося, щоб ми потім не починати тлумачити це питання і не мали конфліктів на етапі вже впровадження закону. Тому пропонувала би зазначити в законі про те, що такий пул кандидатів має бути сформований з урахуванням цього стандарту. Тому готова взяти участь в опрацюванні далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже, Валентина Іванівна.

Богдан Сильвестрович, будь ласка.

МОНІЧ Б.С. Ще раз добрий вечір, шановні колеги! В цілому я мав, і подякую не надто багато, але мав нагоду ознайомитись і з порівняльною таблицею, яка, я так розумію, буде братися за основу. В цілому до концепції запропонованої зауважень немає, вона може бути прийнятною. Безумовно, законопроект є не ідеальним, ряд положень потребують доопрацювання. Наприклад, яким чином буде конкурсна комісія на певних етапах, так би мовити, відсіювати кандидатів до складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів? Тобто фактично зараз передбачено, що конкурс проводиться у два етапи – це відбір і проведення співбесіди. В той же час, сама комісія затверджує методологію оцінювання компетентності і доброчесності,

показники відповідності критеріям і так далі. В той же час, не досить чітко прописано, за якими критеріями.

Є ряд відверто таких норм, які ускладнюють роботу цієї конкурсної комісії. Наприклад, по результатах першого конкурсу фактично конкурсна комісія має запропонувати по 3 кандидати на кожну вакантну посаду, тобто це мінімум 48 осіб. Навіщо таку велику кількість осіб допускати до другого етапу, а саме до проведення співбесіди, коли всього 16 членів комісії?

Так само може виникнути ситуація, коли самих кандидатів буде менше. Де ми тоді будемо добирати більшу кількість? Більш доцільно не більше двох кандидатів на одну посаду, наприклад, на мою думку. Тоді до співбесіди етапу ми допускаємо 32 кандидати, і вже тоді комісія буде визначатися.

Не досить чітко... Якраз стосовно того, що говорив Сергій Власенко, строковості, от якраз і законопроект більшості говорить, якимось так описує, що ця конкурсна комісія, вона начебто одноразова все ж таки. Чому? Так, є строк повноважень 4 роки, але навіть при такій тимчасовості, одноразовості конкурсної комісії все ж таки треба чітко прописати певні моменти її роботи. Наприклад, не розписані наслідки непризначення членів конкурсної комісії (почну з самої конкурсної комісії). Тобто ми говоримо: Рада суддів має 3 кандидати запропонувати, міжнародні організації можуть більшу кількість запропонувати. Не розписані чітко самі критерії, по яким ВРП може не призначити цих членів комісії. Так само і не прописано, що будемо робити, якщо, наприклад, ВРП не призначить нікого. Тобто має бути чітко виписаний механізм, що, скажімо, якщо сама Вища рада правосуддя не зможе сформувати конкурсну комісію, то відповідні суб'єкти висування повинні оперативно, так би мовити, висувати своїх кандидатів знову. Фактично має бути на цих хоча би навіть 4 роки, мають бути такі норми, які все ж таки забезпечать роботу конкурсної комісії таким чином, щоб вона все ж таки хоча би цих 4 роки пропрацювала.

Те ж саме може стосуватися, коли, скажімо, окремі члени Вищої кваліфікаційної комісії, можливо, хтось складе повноваження, можливо, інші

обставини. Тобто має бути так само забезпечена оперативна заміна тих членів ВККС, які, можливо, будуть вивільнятися.

Щодо секретаріату, то, да, є певні неузгодженості, в окремих нормах вказано, що це начебто окремий секретаріат комісії, але все ж таки є, здається, я не пам'ятаю, є норма все ж таки, зараз скажу, частина тринадцята, це статті 95.1, все ж таки є норма, яка говорить, що цим секретаріатом, по суті, буде секретаріат Вищої кваліфікаційної комісії суддів. В той же час, теж треба доопрацювати зазначені норми, тому що тут виникає питання співвідношення повноважень, скажімо, конкурсної комісії і Вищої кваліфікаційної комісії по відношенню до секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії. Тобто чітко їх треба прописати.

Треба також чітко прописати самі повноваження членів конкурсної комісії, умови їхньої роботи: чи вони працюють на постійній основі, чи вони з відривом, так би мовити, від виробництва, скажу, бо не приходить на думку інше слово. Мають бути чітко прописані умови оплати, особливо це стосується не тих членів конкурсної комісії, які є судьями, а саме в більшості це тих, які запропонують міжнародні різні організації. Сприймається модель 3 на 3 все ж таки, оскільки ця модель передбачає вже в законопроекті, що рішення буде прийматися, лише якщо 4, тобто це є паритетні такі умови.

Є питання стосовно трансляції в режимі онлайн особисто до... Не потрібно, я думаю, що конкурсна комісія абсолютно всі свої засідання, можливо, це будуть робочі наради чи що, транслювала в режимі онлайн. Насправді законопроект говорить, що конкурсна комісія має в короткі терміни напрацювати досить велику нормативну базу, яка в подальшому має стати підставою для її роботи. Тобто по трансляції все ж таки.

І в цілому таких суттєвих інших зауважень немає. В той же час, я ж кажу, що були досить короткі терміни для опрацювання. Те, що ми висловлювали попередньо, в тому числі і що сама Вища кваліфікаційна комісія має бути сформована, і те, що говорили мої колеги, все ж таки, щоб більшість суддів була, я підтримую так само абсолютно.

В цілому концепція може бути сприйнята, і я думаю, що потрібно її лише доопрацьовувати. Я думаю, ми так само із колегами нашими узгодимо позицію якусь уже спільну в процесі опрацювання, тому що часу було замало насправді. І поки що такі короткі зауваження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Сильвестровичу.

Зараз, хвилинку. Я перепрошую. Шановні колеги, є з урахуванням тих зауважень, які зараз ми почули, в тому числі і від представників судової, влади дуже слухних деяких, я би пропонував наступним чином продовжити роботу над цим законопроектом. Є така пропозиція. По-перше, я зараз вже доручив секретаріату підготувати повний пакет до завтра до обіду, для того щоб в подальшому працювати з повним пакетом законопроекту. Це перше.

Друге. Я пропоную підкомітету ще раз попрацювати для того, щоб обговорити ті пропозиції, які ми сьогодні почули на засіданні комітету як від народних депутатів, так і від представників судової влади, і запрошених (я зараз ще надам слово).

І я пропоную провести наступне засідання комітету, у нас наступний тиждень є комітетським, тобто не в цю п'ятницю, ми не встигнемо, я пропоную одразу на 8 грудня – це вівторок - на 10 годину ранку. Для чого? У вівторок, в принципі, більш-менш формується план порядку денного на наступний пленарний тиждень. Тому, якщо ми до вівторка доопрацюємо всі зауваження і якісь приймемо, якісь - ні, тобто маємо над цим попрацювати, то, якщо о 10 годині... і завчасно буде готовий остаточний проект законопроекту, то у нас буде час його підтримати на засіданні комітету у вівторок, яке пропоную на 10 годину ранку. Це те, що стосується цього законопроекту.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голову, а з одним питанням порядку денного, я так розумію, буде комітет?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз. Зараз. Це питання, яке я зараз пропоную обговорити, тому що вже дуже пізній час, і в нас ще залишився один законопроект на сьогодні – це 2415. Я би також пропонував цей законопроект перенести на наступне засідання комітету.

А зараз хотів би поставити на голосування створення робочої групи по розробці законопроекту щодо врегулювання питання суддів Верховного Суду України та суддів вищих спеціалізованих судів, і одразу (це одним голосуванням) призначити співголовами цієї робочої групи народних депутатів Демченка та Маслова. І доручити до наступного засідання комітету, яке відбудеться у вівторок, подати пропозиції щодо персонального складу, тому що вони вже надходять, але для того, щоб це узгодили співголови і народні депутати, які... і члени нашого комітету хочуть прийняти участь, в робочому порядку повідомили про своє бажання взяти участь в...

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, а можна, технічна пропозиція? А, може, ми доручимо співголовам сформувати самим склад робочої групи? Ну, щоб ми потім на комітет другий раз не виносили це питання.

МАСЛОВ Д.В. Не заперечую.

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто проект рішення такий: створити робочу групу – раз; призначити співголовами Демченка і Маслова – два; і пункт третій – доручити співголовам сформувати склад робочої групи, самим. Зрозуміло, що вони залучать всіх депутатів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас по Закону про комітети комітет затверджує персональний склад робочої групи, на жаль. Тому давайте... Я думаю, що

колеги вже почнуть працювати, ми ж розуміємо. Ми зможемо у вівторок це просто проголосувати, це не проблема.

Денис Маслов, щодо цього питання?

МАСЛОВ Д.В. Все правильно, ви вже сказали, що потрібно затвердити персональний склад. Але я єдине, що хочу сказати: ми точно затягувати не будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я знаю, ми ж це з вами проговорили.

Ставлю пропозицію... Давайте тоді так: щодо законопроекту 3711 я не думаю, що нам треба голосувати зараз щось, тобто ми це обговорили, протокольно...

МАКАРОВ О.А. Ми не закінчили обговорення, мені здається. Я прошу надати слово Степану Берко, Фондація DEJURE. Ми домовилися, що громадському сектору дамо слово. Будь ласка, надайте слово...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зараз надам слово, в цьому немає проблеми. Але з урахуванням того, що тут у нас постійно чи приєднуються, чи від'єднуються народні депутати, якщо пану Степану вистачить 3 чи 5 хвилин, ми всі можемо почекати, послухаємо з цікавістю.

5 хвилин, давайте так, добре?

БЕРКО С. Так, звісно, просто багато часу у вас не заберу. Я в першу чергу хочу подякувати за можливість взяти участь у комітеті і висловити нашу позицію. Я дуже сподіваюся, що у нас також буде можливість взяти участь в засіданні комітету 8 числа.

Стосовно самого законопроекту висловлюю думку своїх колег. Ми дуже не мали багато часу для ознайомлення з ним, але так загальні враження, що це набагато кращий проект ніж, власне, оригінальний і ніж та версія, яка

була доопрацьована підкомітетом 1 вересня. Ми, наприклад, вітаємо саме ті положення, які дають більше автономії конкурсній комісії. І застереження, які має Вища рада правосуддя щодо якихось небезпек, які може це призвести, ну, ми вважаємо, вони необґрунтовані, тому що, власне, конкурсну комісію буде формувати Вища рада правосуддя. Тобто, як на нашу думку, тут жодних застережень і жодних загроз немає.

Також вважаємо, що позитивно було те, що фактично положення, які дозволяли відсторонювати Вищій раді правосуддя членів ВККС, вони були прибрані. Вважаємо, що це також додасть більше незалежності, власне, самій Вищій кваліфікаційній комісії.

Стосовно участі міжнародних експертів у роботі конкурсної комісії. Як на нашу думку, позиція Венеційської комісії була досить чітка з цього приводу: Венеційська комісія вітає участь міжнародних експертів. Маємо позитивний досвід під час добору...

ВЛАСЕНКО С.В. Ви читали не той висновок, напевно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, давайте ми будемо по черзі, з повагою.

БЕРКО С. Я спробую висловити позицію, але рішення остаточне приймати, звісно, народним депутатам.

Маємо позитивний досвід добору суддів Вищого антикорупційного суду, де брали участь міжнародні експерти. Тому вважаємо, що, власне, участь міжнародних експертів заслуговує на залишення в проекті. Єдине запитання: чому було змінено порядок прийняття рішень комісією? Власне, було прописано в попередньому варіанті законопроекту, що за прийняття рішення потрібно 4 голоси, в тому числі 2 міжнародних експертів. На жаль, дивно для нас, чому таке положення було змінено. Можливо, під час обговорення на комітеті ми почуємо обґрунтування.

І, власне, останнє запитання – це стосовно участі Уповноваженого з прав людини в процедурі формування конкурсної комісії. Теж вважаємо, що і з точки конституційності це питання є сумнівне, і з точки зору довіри суспільної до чинного Уповноваженого з прав людини. Тому все-таки закликаємо народних депутатів спробувати знайти якусь іншу модель, яка би не ставила під сумнів добросовісність...

ВЛАСЕНКО С.В. А якщо Ситник буде призначати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка!

БЕРКО С. Пане Сергію, дуже дякую за ваше запитання, але я не хочу на нього відповідати, тому що рішення, власне, приймати народним депутатам, які розробляють цей проект і які його будуть, власне, підтримувати.

Це з нашого боку все. Я сподіваюсь, що я вклався у визначений регламент. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую за вашу позицію. Це також дуже важливо для розуміння, як експертна спільнота відноситься до запропонованого законопроекту.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, пане голову, ні для чого це не важливо. Експертна спільнота – це людина, яку суспільство визнало експертом, а не той, хто сам себе визнав експертом, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, дякую. Я висловив свою особисту позицію, ви - також.

Я тоді пропоную проголосувати за створення робочої групи, яку я вже згадав, призначення двох співголів і доручити надати пропозиції щодо персонального складу до наступного засідання комітету. Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко?

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соколов.
Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

Народний депутат Фріс. Так, він пішов. Шпенюв - також немає.

15 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято.

Шановні колеги, я хочу зараз з вами порадитися щодо законопроекту 2415. Він також є важливим, але ми, в принципі, можемо його і в наступний вівторок також розглянути і прийняти.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, єдине прохання. У вівторок просто на 11 годину призначено юридичний комітет Парламентської асамблеї Ради Європи. Тому, якщо ми призначаємо засідання комітету на 10-у, то першим розглянути 3711, а вже далі будь-який інший законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте народний депутат Маслов, Павліш.

МАСЛОВ Д.В. Я хотів лише спитати, чи є хто-небудь по цьому законопроекті, щоб ми мали змогу зараз заслухати, чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. В нас, я перепрошую, да, в нас був представник РНБО, але зараз я його не бачу, він вже відключився. Ми запросимо ще раз.

ВЛАСЕНКО С.В. Ми РНБО взагалі не бачимо, це нормально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, ні, був представник, але ми його не бачили, але він нас чув.

Павло Васильович Павліш, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Андрію, в мене є прохання, тут присутня Вища рада правосуддя. У нас, наскільки я розумію, щодо законопроекту Президента по розвідці, немає висновку Вищої ради правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ми зараз це перевіримо, але це законопроект про внесення змін до судоустрою у зв'язку з прийняттям Закону "Про розвідку". Тобто ми ж не розглядаємо...

ДЕМЧЕНКО С.О. Це ж зміни до Закону "Про судоустрій і статус суддів".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, зрозуміло.

_____ . Висновок який?

ДЕМЧЕНКО С.О. Має бути висновок, наскільки я розумію.

_____ . ГНЕУ є висновок.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, висновок ВРП.

_____ . Є висновок ВРП з цього приводу..

ДЕМЧЕНКО С.О. Де? Його немає в документах наших. Просто, якщо є, будь ласка, скиньте на мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми його, Сергій Олексійович, ми його всім народним депутатам ще раз розповсюдимо завтра зранку...

ДЕМЧЕНКО С.О. Його немає просто в документах в СЕДО, тому я запитав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завтра зранку, тому що, я так розумію, що висновок був ще раніше даний, тому що цей законопроект, він же чекав прийняття основного закону, тобто він є.

ДЕМЧЕНКО С.О. Добре. Тоді просто чекаю, щоб мені скинули.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завтра зранку секретаріат забезпечить. Да, ми всім скинемо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І тоді давайте таким чином: просто консенсусом приймаємо рішення перенести розгляд 2415 на вівторок на 8 грудня, і тоді оголосимо комітет на 8 грудня на вівторок на 10 годину ранку. Перше питання – 3711, друге питання – 2415. І все. Більше, давайте домовимося, щоб нічого іншого не вносити в порядок денний. І "Різне", якщо буде...

Шановні колеги, чи є в "Різному" ще якісь пропозиції? Немає.

ДЕМЧЕНКО С.О. Вони можуть бути, але трошки пізніше, якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, да, добре, в робочому порядку всі інші питання.

Дякую, шановні народні депутати. Дякую, представники судової влади. Дякую, всім запрошеним, хто прийняв участь в цьому комітеті. До побачення всім. Гарного вечора!